

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์
กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวมรกต ศรียาสวิน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2545
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๓๔๑.๒๖๔

ม.๑๒๓

ร.๓

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์
กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวมรกต ศรียาสวิน

26 ก.ค. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2545

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มรกต ศรียาสวิน. (2545). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของ
นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา
ดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์
กรุงเทพมหานครจำแนกตัวแปรดังนี้ คือ ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ได้แก่ นิสัยทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนเซนต์
โยเซฟคอนเวนต์ จำนวน 295 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปร
ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ การ
วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. ตัวแปรนิสัยทางการเรียน (X_1) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_4)
บรรยากาศในการเรียนการสอน (X_5) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_6) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ
เพื่อน (X_7) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05
2. ส่วนตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ (X_2) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
(X_3) ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์
3. ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ นิสัยทางการเรียนและ
สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ตามลำดับและตัวพยากรณ์ดังกล่าวสามารถร่วมทำนายความแปรปรวนของ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนได้ร้อยละ 34.60
4. สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดต่อไปนี้
 - 4.1 สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบ
$$\hat{Y} = 1.367 + .360 X_1 + .183 X_6$$
 - 4.2 สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนมาตรฐาน
$$Z = .419 X_1 + .273 X_6$$

VARIABLES RELATED TO ACADEMIC ACHIEVEMENT MOTIVATION IN
MUSIC-DANCING SUBJECTS OF PRATHOM SUKSA V STUDENTS OF
SAINTJOSEPH CONVENT SCHOOL IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
MISS MORAKOT SRIYASAWIN

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2002

Morakot Sriyasawin. (2002). *The variables related to academic achievement motivation in music-dancing subjects of prathom sukpa v students of saintjoseph convent school in Bangkok*. Master of Education, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.

Project Advisor : Assoc. Prof. Dr. Aree Punmanee

The purpose of this research was to investigate variables related to academic achievement motivation in music-dancing subjects of prathom sukpa v students of saintjoseph convent school in bangkok . and to determine if the variables of personal data, i.e., students' learning habit and academic achievement; the family environment, i.e., socioeconomic status and the family relationships and the academic environment,i.e., classroom atmosphere,peer relationships and teacher-student relationships have a significant impact upon their academic achievement motivation in music-dancing.The subjects were 295 student ,of the prathom sukpa v students of Saintjoseph convent school in Bangkok year 2001 were drawn by stratified random sampling form the population. The research instrument was the variables related to academic achievement motivation in music-dancing questionnaire.The data were analyzed by the stepwise multiple regressionanalysis.

The results were as follows :

1. There were significantly positive correlation among learning habit, family relationships ,the classroom atmosphere ,Student-teacher relationships , relationships with peer and academic achievement motivation in music-dancing subjects at .05 level.

2. There were no significantly correlation among academic achievement , socioeconomic status.and The variables related to academic achievement motivation in music-dancing subjects of prathom sukpa v students of saintjoseph convent school in bangkok.

3. The academic achievement motivation in music-dancing subjects could be significantly predicted about percentage of 34.60 from the most to the least were learning habit and Student-teacher relationships.

4. The following equation proved significantly to be predictors of the achievement motivation in music-dancing subjects at .01 level;

4.1 In term of raw scores were:

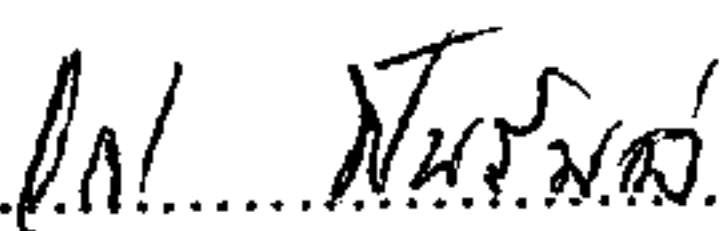
$$\hat{Y} = 1.367 + .360 X_1 + .183 X_6$$

4.2 In term of standard scores were:

$$Z = .419 X_1 + .273 X_6$$

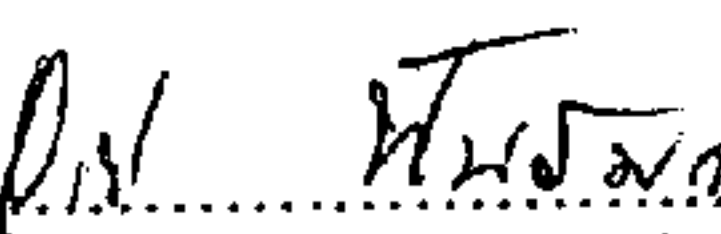
อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

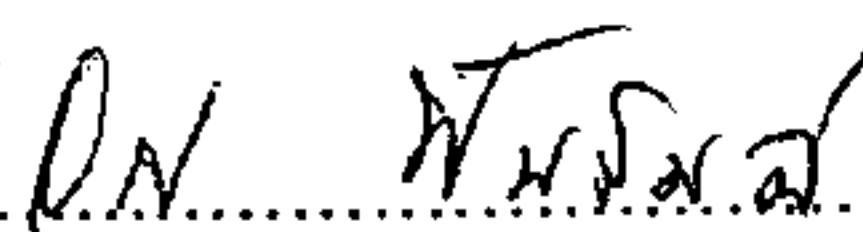
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

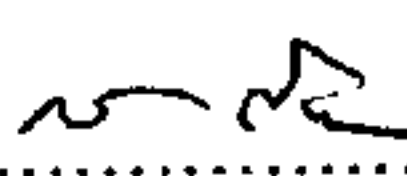
.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

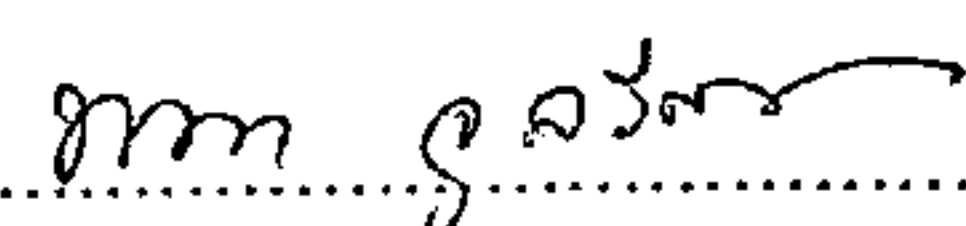
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

..........กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

..........กรรมการ

(อาจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. คอมเพชร จิตรสุกุล)

วันที่.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้ของรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทองและอาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของสารนิพนธ์ นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภิต และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านอธิการโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ในการให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการหาคุณภาพเครื่องมือ และขอกราบขอบพระคุณท่านอธิการโรส วิภา เลอ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนแวนต์ ในความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัย ด้วยความเมตตาเป็นอย่างสูง ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาในที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณอาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา และภาควิชาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่สมหมาย ศรียาสิน และสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทุนทรัพย์ด้านการเรียนแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จการศึกษามหาบัณฑิตในครั้งนี้

มรกต ศรียาสิน

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง/	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	7
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	19
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี-นาฏศิลป์	25
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับดนตรี-นาฏศิลป์	25
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี-นาฏศิลป์	30
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	31
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์	36
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	39
	ประชากร	39
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
	วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ	40
	การดำเนินการรวบรวมข้อมูล	52
	การวิเคราะห์ข้อมูล	52
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการค้นคว้า	54
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
	การวิเคราะห์ข้อมูล	55
	ผลการศึกษาค้นคว้า	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
บทย่อ	59
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	59
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	59
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	59
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การดำเนินการรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	60
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	63
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก.	71
ภาคผนวก ข.	88
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	95

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกระดับชั้น	39
2	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ นิสัยทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างครูกับ นักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	55
3	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร นิสัยทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวครอบครัว บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์	56
4	แสดงผลแสดงการวิเคราะห์เพื่อค้นหาสมการพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	57
5	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	57
6	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน	89
7	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิก ในครอบครัว	90
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน	91
9	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน	92
10	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	93
11	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ...	94

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงกระบวนการของแรงจูงใจ	10
2 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์	14
3 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบแห่งความสำเร็จในงาน	15
4 ระดับและประเภทของผลสัมฤทธิ์ อัตราการเรียนรู้และผลทางด้านจิตพิสัย	16

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านการพัฒนาประเทศด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม เพราะการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัย สำคัญ และกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการศึกษา(ปิ่น มาลากุล. 2518: 6) การพัฒนาของหลักสูตรไทยปัจจุบันในปี พ.ศ.2533 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีจุดหมายส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยการ พัฒนาตนพัฒนาอาชีพและพัฒนาสังคม ให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองให้ สอดคล้องกับยุคสารสนเทศและเทคโนโลยี กรอบความคิดหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อให้ทุกคนได้ตรงไปที่เป้าหมายเดียวกัน หลักสูตรฉบับปรับปรุงจึงวางกรอบความคิดเกี่ยวกับการ พัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้การพัฒนาตน ให้มีความรู้พื้นฐาน มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์ แก้ปัญหาเป็น เสียสละ และ มุ่งพัฒนา ในด้านการพัฒนาอาชีพ ให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้รักการทำงานมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต เห็น ช่องทางในการประกอบอาชีพ (<http://www.moe.go.th/>)

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนมี 5 กลุ่มคือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่ม การงานพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษและกลุ่มสร้างเสริม ลักษณะนิสัย สำหรับกลุ่มสร้างเสริมลักษณะ นิสัยซึ่งมีกิจกรรมจริยศึกษา ศิลปะศึกษา พลศึกษา ดนตรี-นาฏศิลป์ ลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้นำเพ็ญ ประโยชน์นั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ค่านิยม เจตคติ พฤติกรรมและบุคลิกภาพ เน้นการเป็น คนช่างคิดช่างทำ รู้จักปรับตัว (กรมวิชาการ. 2534 : 2, 55)

๘ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยซึ่งมีบทบาทและความสำคัญในแง่ ของการพัฒนานิสัย ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีมนุษยสัมพันธ์ดีโดยอาศัยดนตรี -นาฏศิลป์เป็นเครื่องช่วย และเป็นการส่งเสริมความถนัด และความสนใจเฉพาะบุคคลให้แสดงออกมาตามความสามารถของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดและจินตนาการออกมาในด้านการแสดง เพื่อส่งเสริมการคิด เป็นทำเป็นของนักเรียนอีกด้วย (กรมวิชาการ. 2536 : 74) วิชาดนตรี-นาฏศิลป์จึงเป็นวิชาหนึ่งที่เป็นเครื่องมือ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะดังกล่าว และยังเป็นวิชาที่มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรี- นาฏศิลป์ของไทย ที่เป็นเอกลักษณ์สำคัญอย่างหนึ่งที่บ่งบอกนิสัยใจคอที่แท้จริงของคนไทย

โรงเรียนในฐานะที่เป็นสถาบันที่ผลิตเยาวชนของชาติควรจะมีการส่งเสริมดนตรี-นาฏศิลป์ ด้วย ๓๕ การชักจูง ปลุกฝังให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและรักดนตรี-นาฏศิลป์ โดยลักษณะเช่นนี้ก็เท่ากับว่าโรงเรียน ได้ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอีกประการหนึ่งด้วย และการที่จะปลุกฝังให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และรัก ดนตรี-นาฏศิลป์นั้น อาจทำได้โดยให้มีการศึกษาวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ในโรงเรียนและสนับสนุนกิจกรรมทางด้าน ดนตรี-นาฏศิลป์ในโรงเรียน ดังที่ รศ.ดร.สุกรี เจริญสุข ได้กล่าวไว้ถึงเป้าหมายสำหรับการสอนดนตรีในโรงเรียน ว่าการเรียนการสอนวิชาดนตรีในระดับประถมศึกษาและมัธยมนั้นเพื่ออะไร ถ้ามุ่งปรัชญาของการเรียนการสอน เพื่อ "เรียนดนตรีในการพัฒนาคุณภาพคนและคนออกไปพัฒนาคุณภาพชาติ" และดังที่คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้กล่าว ไว้ว่า "เยาวชนไทยในยุคปัจจุบันนี้เป็นไทยอยู่โดยสมบูรณ์ มีความสนใจขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ของไทย และพร้อมที่จะรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมเหล่านั้นด้วยความจริงใจ โดยเฉพาะ

เรื่องดนตรีนาฏศิลป์ไทย ถ้าหากว่าได้มีการชักจูงให้ความเป็นไทยในตัวนั้นปรากฏออกมา.." (คึกฤทธิ์ ปราโมช. 2515 : 73 ; อ้างอิงจาก บุปผา ประทีปทอง. 2542 : 2)

ดังนั้นการที่จะให้เด็กมีความสนใจและรักในดนตรีและนาฏศิลป์ไทยนั้น การปลูกฝังส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ดังที่บรูเนอร์ (Bruner. 1961 : 195) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแต่ละบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญและจากการศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 180-182) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การที่นักเรียนแต่ละคนมีความตั้งใจในการเรียนไม่เหมือนกัน สาเหตุหนึ่งมาจากนักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันนั่นเองซึ่งนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะตั้งใจเรียนและประสบความสำเร็จทางการเรียน ตรงข้ามกับนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะขาดความสนใจในการเรียนและจะประสบความล้มเหลวในการเรียน ในฐานะที่เป็นครูผู้สอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะทำการศึกษเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นแนวทางในการปลูกฝังส่งเสริมนักเรียนชั้นประถมศึกษาให้เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจในการเรียนดนตรี-นาฏศิลป์สูงในระดับชั้นต่อไป

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาตอนปลายจำนวน 5 คน ผลการสัมภาษณ์พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาทางการเรียนที่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียนและพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ว่ามีปัญหาทางการเรียนที่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียนมากที่สุดถึงร้อยละ 60 ปัญหาทางการเรียนที่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียนได้แก่ ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอน ขาดสมาธิในการเรียน เช่น คุยกับเพื่อน หยอกล้อเพื่อน ไม่รับผิดชอบด้านการเรียน เช่น ลืมอุปกรณ์การเรียน ขาดการฝึกซ้อมงานที่ครูมอบหมาย และไม่เห็นความสำคัญของการเรียน มองว่าเป็นวิชาที่ไม่สำคัญ ผู้วิจัยจึงได้สำรวจความคิดเห็นความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 103 คน โดยให้นักเรียนตอบคำถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ข้อแรกถามว่านักเรียนรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ คำตอบที่นักเรียนตอบคือ ตอบว่ารู้สึกยากท้อแท้ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 21.35 รู้สึกเบื่อ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 35.92 รู้สึกไม่ชอบ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 34.95 เป็นวิชาที่ไม่สำคัญเนื้อหาไม่น่าสนใจ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.73 และข้อสองถามว่ามีอุปสรรคอะไรบ้างที่ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนได้ตามที่ตนเองปรารถนา คำตอบที่นักเรียนตอบคือ ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 จำทำรำไม่ได้ 41 คน คิดเป็นร้อยละ 39.80 เวลาเรียนน้อย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.56 ไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยแต่ไม่กล้าถามครู 25 คน คิดเป็น ร้อยละ 24.27

จากการสำรวจเบื้องต้นนี้สรุปได้ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ มีลักษณะพฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำคือ มีลักษณะพฤติกรรมไม่ตั้งใจในขณะครูสอนไม่รับผิดชอบด้านการเรียน ไม่เตรียมพร้อมในการเรียนเมื่อถึงเวลาสอบ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ นักเรียนมีความรู้สึกท้อแท้ เฉื่อยชาไม่กระตือรือร้น ไม่มีความพยายาม เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยไม่กล้าถามครู สอดคล้องกับไวเนอร์ (Weiner. 1972 : 203-215) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนี้ 1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลวได้มากกว่า ชอบเลือกทำงานที่ยาก และซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

แรงจูงใจที่สำคัญยิ่งและควรปลูกฝังให้เกิดแก่พลเมืองคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลจากการที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะทำให้ประเทศประสบความสำเร็จก้าวหน้าทางเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว แมคเคลแลนด์ให้ความสนใจเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งตามทัศนะของเขา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่กำหนดไว้ ตั้งใจไว้ก่อนที่จะประสบความสำเร็จ โดยยึดมาตรฐานสากลอันดีเลิศเป็นเกณฑ์ ในการเรียนนั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น แมคเคลแลนด์ (ประกายทิพย์ พิชัย. 2539 : 1-2 ; อ้างอิงจาก McClelland. 1953 : 110-111)

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางให้นักเรียนได้ปรับปรุงตนเองด้านการเรียนและจะเป็นข้อมูลสำหรับ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ใช้เป็นแนวทางในการช่วยเหลือ ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นกำลังที่ดีของชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียน

ความสำคัญการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้นักเรียนได้ปรับปรุงตนเองด้านการเรียน และจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ประกอบการพิจารณาหาแนวทางให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จทางการเรียนมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ จำนวน 594 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ จำนวน 295 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ของยามาเน่ (Yamane. 1970 : 582) ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยใช้ห้องเรียนเป็นชั้น (Strata)
3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งได้เป็น
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 3.1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่
 - 3.1.1.1 นิัยการเรียนรู้
 - 3.1.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่

3.1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

3.1.2.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

3.1.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่

3.1.3.1 บรรยากาศในการเรียนการสอน

3.1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

3.1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ความทะเยอทะยานทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ได้แก่ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งมั่นในสิ่งที่ต้องการให้ได้ มีความคาดหวังสูงที่จะประสบความสำเร็จด้านการเรียน

1.2 การพึ่งตนเองทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ได้แก่ การค้นคว้าบทเรียน ฝึกซ้อมเพิ่มเติมด้วยตนเองทบทวนบทเพลงทำรำด้วยตนเองอยู่เสมอ ทำงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองโดยไม่ลอกคนอื่นหรือให้คนอื่นทำ

1.3 ความกระตือรือร้นทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ได้แก่ ตั้งใจเรียน ถามผู้รู้เมื่อมีข้อสงสัยทางการเรียน ทำงานทันทีเมื่อได้รับมอบหมาย ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง สนใจในสิ่งที่ศึกษาอยู่ สนุกในการเรียนและสามารถทำงานสำเร็จในเวลาอันสั้น ตามเวลาที่กำหนดโดยไม่ต้องมีผู้อื่นคอยบอกให้ทำ ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในการเรียนอย่างเคร่งครัด กล้ารับผิดชอบในผลงานของตน แม้ถูกรบกวนในขณะที่ทำงานก็สามารถทำงานนั้นให้สำเร็จได้

1.4 การวางแผนทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ได้แก่ การวางแผนเป้าหมายในชีวิต การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียน การวางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีระบบโดยไม่ทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว

2.1.1 นิสัยทางการเรียน หมายถึง การกระทำของนักเรียนที่ทำประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การทบทวนฝึกซ้อมบทเพลงทำรำ ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน การเข้าชั้นตรงตามเวลา การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ความตั้งใจเรียน การซักถาม ข้อสงสัยต่อครูทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน

2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียน ซึ่งวัดจากผลการเรียนของการวัดผลกลางภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544

2.2 ตัวแปรด้านครอบครัว หมายถึง สภาพการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้ปกครองและนักเรียน ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้ปกครอง ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและสัมพันธภาพในครอบครัว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ของบิดามารดาหรือ ผู้ปกครองที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน

2.2.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว หมายถึง การปฏิบัติตนของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่อบุตร และการปฏิบัติตนของบุตรต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.2.1 การปฏิบัติตนของบิดามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อบุตรด้านการเรียน ได้แก่ การเอาใจใส่ด้านการเรียนต่อบุตร ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทางการเรียนที่โรงเรียนจัดขึ้น ให้ความสนใจในการทำกิจกรรมของบุตรกับเพื่อน ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเรียนการให้กำลังใจของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง เพื่อกระตุ้นให้บุตรประสบความสำเร็จทางการเรียน ให้ความรักความห่วงใยใกล้ชิดต่อบุตร/และความคาดหวังต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ในด้านการเรียนของบุตร โดยบิดามารดา พยายามส่งเสริมสนับสนุนความคาดหวังในมาตรฐานการเรียนแก่บุตร เพื่อต้องการให้บุตรประสบความสำเร็จในการเรียนตามที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมุ่งหวังจัดไว้

2.2.2.2 การปฏิบัติตนที่บุตรปฏิบัติต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ด้านการเรียน ได้แก่ การขอคำแนะนำและซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การขอให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่างๆ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น การแสดงความรักและเคารพของบุตรที่มีต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครอง การเชื่อฟัง ไม่ทำให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองเสียใจ

2.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพการณ์ทางการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 บรรยากาศทางการเรียน ได้แก่

2.3.1.1 วิธีการสอนของครู หมายถึง วิธีการสอนที่ทำให้การเรียนน่าสนใจ ความตั้งใจในการสอน การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและซักถาม การใช้สื่อประกอบการสอนของครูและการสอนครอบคลุมเนื้อหาวิชา ตามสังเขปวิชา

2.3.1.2 สถานที่เรียน หมายถึง การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียนความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนเมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนปราศจากกลิ่นและเสียงรบกวน

2.3.1.3 สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง ปริมาณของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเมื่อเทียบกับจำนวนครูผู้สอนและนักเรียน ความทันสมัย คุณภาพการใช้งาน

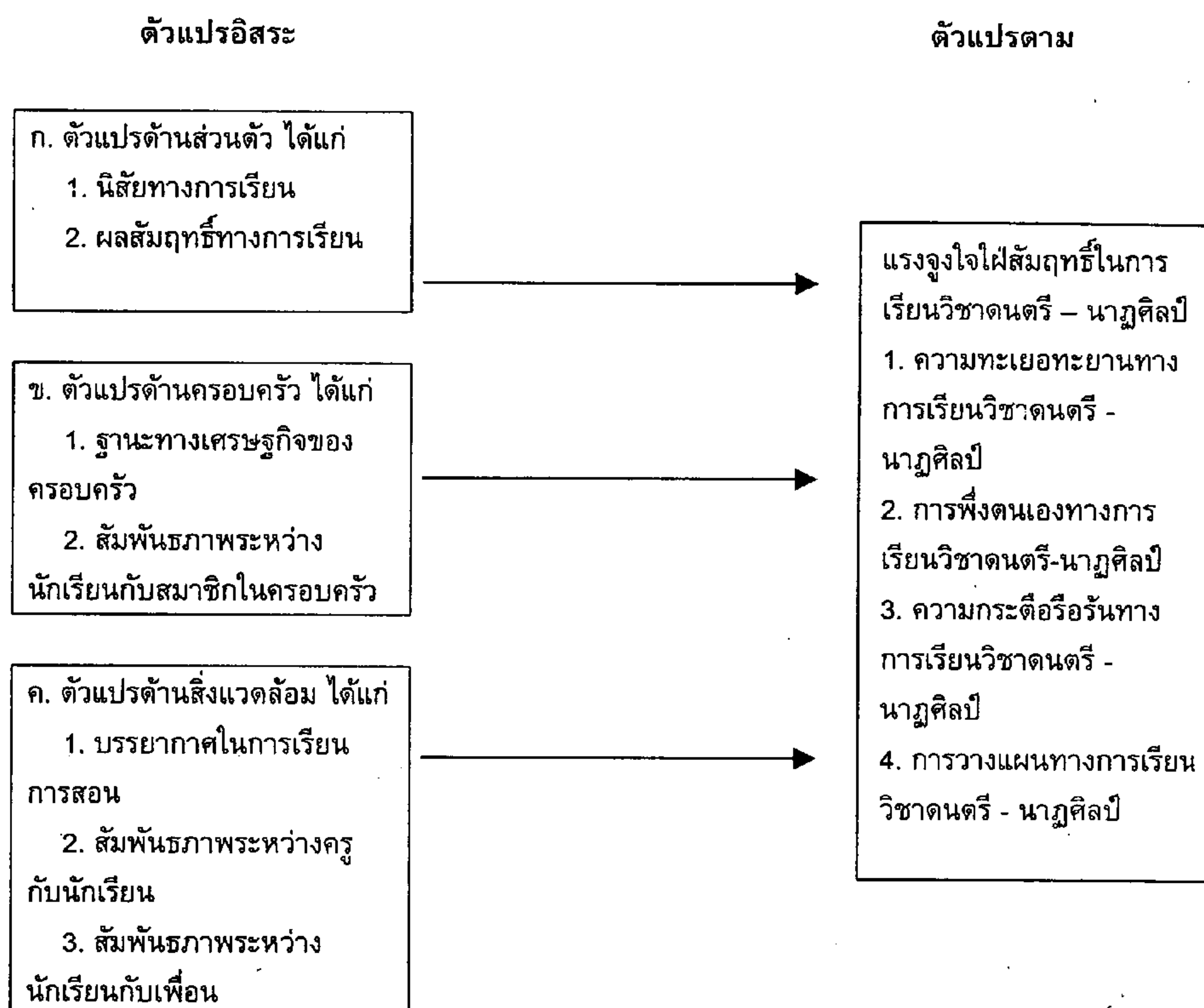
2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติตนของครูกับนักเรียนที่มีต่อกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.2.1 การปฏิบัติตนที่ครูมีต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรัก ความเอาใจใส่ ยอมรับความคิดเห็น และให้ความเป็นกันเองต่อนักเรียน

2.3.2.2 การปฏิบัติตนที่นักเรียนมีต่อครู ได้แก่ การให้ความเคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู

2.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อน ที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่ให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่ให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียน
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี-นาฏศิลป์
 - 2.1 เอกสารเกี่ยวข้องกับดนตรี-นาฏศิลป์
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี-นาฏศิลป์
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.1.1 ความหมายของแรงจูงใจ

คำว่า "แรงจูงใจ" มาจากคำกริยาในภาษาลาตินว่า "Movere" (Kidd. 1973 : 101) ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า "To move" อันมีความหมายว่า "เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ" (To move a person to a course of action) ดังนั้นการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ล้วนมีสาเหตุมาจากแรงจูงใจเป็นสำคัญ และแรงจูงใจอย่างเดียวกันยังทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมแตกต่างกันได้อีกด้วย

แรงจูงใจ (Motive) หมายถึง ภาวะใดๆ ก็ตาม que กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

การจูงใจ (Motivation) หมายถึง การนำปัจจัยต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจมาผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการ ปัจจัยต่างๆ ที่นำมาอาจจะเป็นเครื่องล่อ รางวัล การลงโทษ การทำให้เกิดการตื่นตัว รวมทั้งทำให้เกิดความคาดหวัง เป็นต้น

กู๊ด (Good. 1973 : 375) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งพยายามทำการทำให้อีกบุคคลหนึ่งหรือหลายๆคนมีความคล้อยตามกับตน

แรงจูงใจเป็นสภาวะที่เกิดขึ้นในบุคคลเพื่อควบคุมพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าประสงค์ (ชม ภูมิภาค. 2516 : 54)

แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้น หรือล่อให้เกิดพฤติกรรมเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528 : 227)

โลเวลล์ (Lovell. 1980 : 109) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นกระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้

ปฐุม นิคมานนท์ (2524 : 27) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสภาวะหรือสภาพของอารมณ์ของบุคคลที่พร้อมจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง และมุ่งสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง

สรุปได้ว่า แรงจูงใจ เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ตนเองปรารถนา และสนใจ ดังนั้นการเรียนของนักเรียนถ้ามีแรงจูงใจในการเรียนก็จะส่งเสริมการเรียนรู้นักเรียนให้ดีขึ้น เพราะการตั้งใจเรียนและการใช้เวลาว่างในการศึกษาล้วนสะท้อนมาจากแรงจูงใจของผู้เรียน

1.1.2 ความสำคัญของแรงจูงใจ

สุชา จันทรโสม และสุรางค์ จันทรโสม (2581:71-72) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ อันจะทำให้เกิดการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่ง สิ่งใด และทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจยังทำให้บุคคลหรือผู้เรียนสามารถไปสู่จุดหมายปลายทางที่พวกเขาคาดหวังไว้

ชัยนาถ นาคบุบผา (2529 : 54956) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของแรงจูงใจว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขาตั้งใจเรียน หรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ

สำหรับแรงจูงใจด้านการศึกษา นั้นเป็นการตัดสินใจที่สลับซับซ้อน เนื่องจากต้องลงทุนทั้งด้านค่าใช้จ่ายและด้านเวลา นอกจากนี้การตัดสินใจเข้าศึกษาต่ออย่างใดอย่างหนึ่งจะรวมถึงการยอมรับเงื่อนไขข้อตกลง และกฎเกณฑ์ต่างๆ ด้วยบางอย่างมีความเข้มงวดมาก และบางอย่างก็ส่งผลกระทบไปยังกิจกรรมอื่นๆ ของชีวิตด้วย ไม่ว่าจะเป็นชีวิตในครอบครัวหรือการงาน รวมทั้งเวลาสำหรับสันทนาการ เพลิดเพลิน การที่บุคคลจะเข้าร่วมกิจกรรมใดด้วยความเต็มใจนั้น เขาคาดหวังว่าเขาจะได้รับสิ่งที่พึงพอใจและคุ้มค่า การศึกษาเรื่องของแรงจูงใจจึงมีความสำคัญสำหรับการจัดกระบวนการเรียนการสอน

1.1.3 ลักษณะของแรงจูงใจ

แรงจูงใจสามารถแบ่งตามลักษณะของการแสดงออกทางพฤติกรรมได้ 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลต้องการที่กระทำหรือเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างด้วยตนเอง ไม่อาศัยการชักจูงจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น ความต้องการเรียนเพื่อต้องการความรู้ ทำงานเพราะต้องการความสนุกความชำนาญ ซึ่งความต้องการหรือความสนใจพิเศษ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของแต่ละบุคคล จะผลักดันให้บุคคลสร้างพฤติกรรมขึ้น ซึ่งได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น ความสนใจ ความรัก ความศรัทธา เป็นต้น

2. การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกเช่น สิ่งของหรือเกียรติยศ เงินเดือน ปริญญาบัตร ความก้าวหน้า รางวัล ค่าชมเชย การแข่งขัน การติเตียน ทำให้บุคคลมองเห็นเป้าหมายจึงทำให้บุคคลเกิดความต้องการและแสดงพฤติกรรมมุ่งเป้าหมายนั้น

การจูงใจสามารถแบ่งตามที่มาของแรงจูงใจได้เป็น 3 ประเภท

1. แรงจูงใจทางสรีระวิทยา (Physiological Motivation) แรงจูงใจด้านนี้ เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการทางร่างกายทั้งหมด เพื่อให้บุคคลมีชีวิตอยู่ได้ เป็นความต้องการที่จำเป็นตามธรรมชาติของมนุษย์ ได้แก่ ต้องการน้ำ อาหาร พักผ่อน และปราศจากโรค เป็นต้น เราสามารถวัดระดับของความต้องการทางร่างกายได้ จากการสังเกตพฤติกรรมการกระทำของคนเรา คือ จากความมากน้อยของการกระทำ การเลือกกระทำการโต้ตอบต่อสิ่งที่มาขัดขวาง

2. แรงจูงใจทางจิตวิทยา (Psychological Motivation) มีความสำคัญน้อยกว่าแรงจูงใจด้านสรีระวิทยาเพราะจำเป็นในการดำรงชีวิตน้อยกว่า แต่จะช่วยคนเราทางด้านจิตใจทำให้สุขภาพจิตดีและสดชื่นแรงจูงใจประเภทนี้ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็นและการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ความต้องการความรักและความเอาใจใส่ใกล้ชิดจากผู้อื่น

3. แรงจูงใจทางสังคมหรือแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ (Social Motivation) แรงจูงใจชนิดนี้มีจุดเริ่มต้น ส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์ทางสังคมในอดีตของบุคคล และเป้าหมายของแรงจูงใจชนิดนี้

มีความสัมพันธ์กับการแสดงปฏิกิริยาของบุคคลอื่นที่มีต่อเรา ตัวอย่างของแรงจูงใจทางสังคมที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของเรา ได้แก่

3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motives) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จำเป็นต้องทำกิจกรรมต่างๆ ให้ดีและประสบความสำเร็จ ซึ่งได้รับการส่งเสริมมาตั้งแต่วัยเด็ก จากผลศึกษาวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างอิสระเป็นตัวของตัวเองฝึกหัดการช่วยเหลือตัวเองตามวัน จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความต้องการความสำเร็จในชีวิตสูง การฝึกให้บุคคลมีความต้องการความสำเร็จ หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงมักเริ่มจากครอบครัวเป็นลำดับแรก

3.2 แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliative Motives) เป็นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ต้องการความเอาใจใส่ ความรักจากผู้อื่น เป็นต้น

3.3 แรงจูงใจต่อความนับถือตนเอง (Self - Esteem) เป็นแรงจูงใจที่บุคคลปรารถนาเป็นที่ยอมรับของสังคม มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปต้องการได้รับการยกย่องจากสังคม ซึ่งนำมาสู่ความรู้สึกนับถือตนเอง (ฮารี พันธมณี. 2540 : 181-182)

1.1.4 ประโยชน์ของแรงจูงใจ

กิตติมา ปรีดีติลก (2529 : 174) ได้ระบุถึงประโยชน์ของการจูงใจ ดังนี้

1. คนงานมีความภาคภูมิใจในหน้าที่การงานที่ทำอยู่
2. เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการทำงานให้แก่หน่วยงานอย่างเต็มที่
3. รู้หน้าที่ช่วยเหลือกัน
4. มีความสนใจในการสร้างสรรค์ มุ่งทำงานอย่างเต็มที่
5. สนใจและพอใจที่จะทำงานนั้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แรงจูงใจในการเรียน คือพลังกระตุ้นพฤติกรรมในแต่ละบุคคล ให้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนไปในทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมาย การสร้างแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนจะต้องจัดการทำให้นักเรียนในโรงเรียน เพื่อบรรลุสัมฤทธิ์ผลตามต้องการ

1.1.5 กระบวนการของแรงจูงใจ

ภาพประกอบ 1 แสดงกระบวนการของแรงจูงใจ

การจูงใจมนุษย์นั้นจะต้องประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและประสานสัมพันธ์กันเป็นกระบวนการ กล่าวคือ เมื่อร่างกายเกิดความต้องการก็จะเกิดแรงขับ (DRIVE) หรือแรงกระตุ้นขึ้นในร่างกาย และจะแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (GOAL) หรือให้ได้สิ่งจูงใจตามที่ต้องการ จากนั้นแรงขับก็จะลดลง

สำหรับแรงจูงใจ หรือแรงกระตุ้นที่เป็นพลัณผลักดันให้คนเราแสดงพฤติกรรมออกมานั้น บางคนอาจเรียกว่าเป็นความปรารถนา (DESIRED) บางคนเรียกว่าเป็นความประสงค์ (WISH) หรือบางคนเรียกว่าแรงขับ(DRIVE) นั้นอาจเกิดมาจากภายในตัวเราเองก็ได้ เช่น ความหิว ความกระหาย ความเหนื่อยอ่อน เมื่อยล้าหรืออีกประการหนึ่งอาจเกิดมาจากสิ่งแวดล้อมภายนอกกระตุ้นได้ เช่น การอยากเรียนให้จบมหาวิทยาลัย เพื่อได้รับปริญญา หรือการที่มองเห็นว่าคนที่เป็นผู้จัดการ หรือผู้อำนวยการ หรือผู้อำนวยการนั้น เป็นผู้ที่มียศเกียรติ มีคนยกย่องก็ต้องการอยากจะเป็นบ้าง เหล่านี้ทำให้เกิดแรงจูงใจขึ้น (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542 : 114-115)

1.1.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

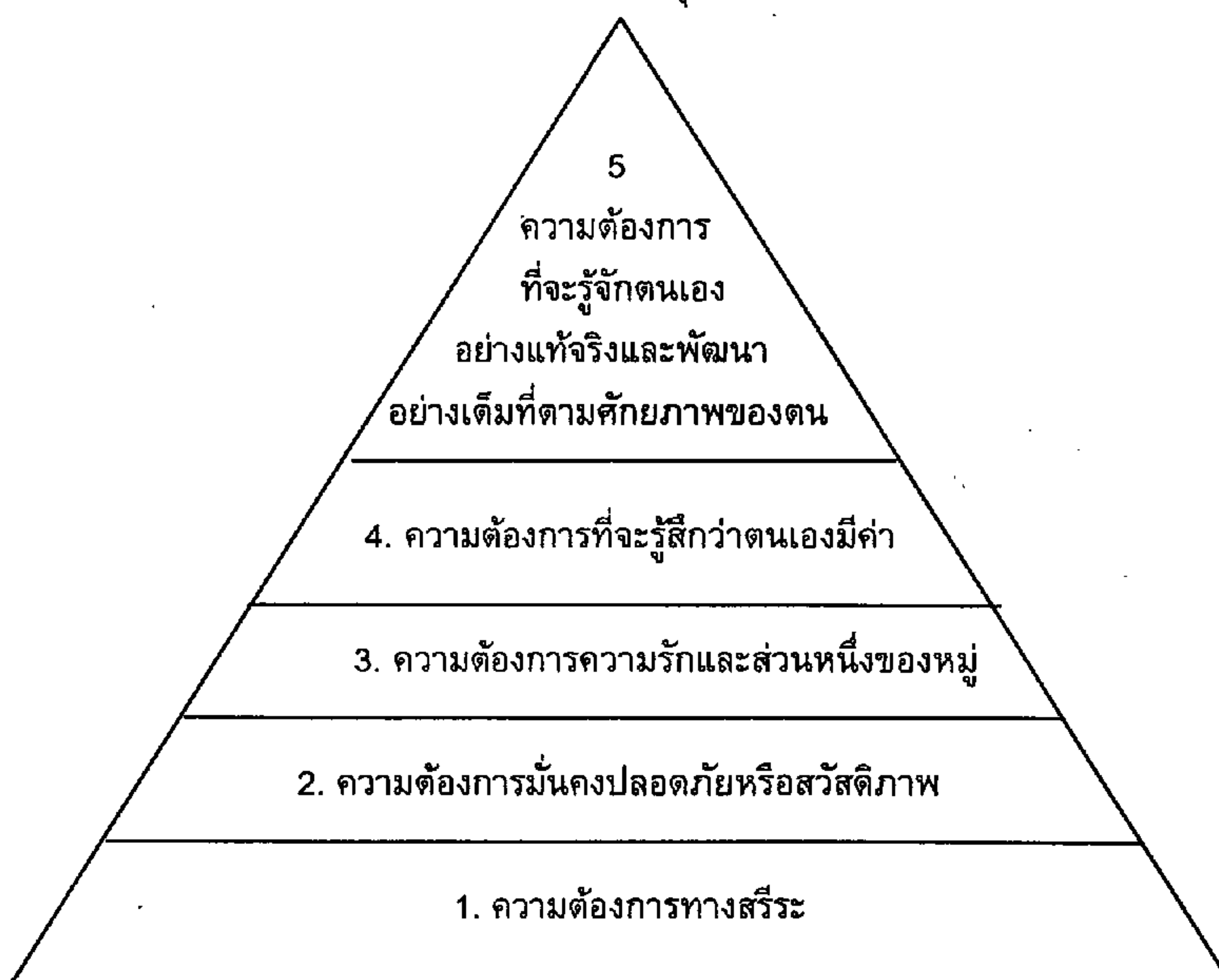
1.1.6.1 ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human

Motivation)

มาสโลว์ (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2537 : 116-117 ; อ้างอิงจาก Maslow. 1970) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษเป็นคนแรกที่ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้และเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลาย สมมติฐานดังกล่าวมีสาระสำคัญดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนมีความต้องการ ความต้องการจะมีอยู่ตลอดเวลาและจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมของบุคคลอีกต่อไป ความต้องการที่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต้องเป็นความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง
3. ความต้องการของบุคคลเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูง ในขณะที่ความต้องการลำดับขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการลำดับขั้นสูงขึ้นขั้นต่อไปก็จะตามมา แต่หากบุคคลรู้สึกว่าการต้องการในลำดับขั้นต่ำได้รับการตอบสนองไปแล้วนั้น ถูกกระทบกระเทือนก็จะหันกลับมาคิดถึงความต้องการในลำดับขั้นนั้นอีก

มาสโลว์ ได้แบ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ไว้ดังแสดงในภาพ

แผนภูมิ ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์

จากแผนภูมิ อธิบายได้ว่า ความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาสโลว์จะเรียงลำดับความสำคัญจากขั้นที่ 1 ไปถึงขั้นที่ 5 ดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ หมายถึง ความต้องการพื้นฐานทางร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศและการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียมิได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้ตนมีกิจกรรมขวนขวายที่จะสนองความต้องการ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ขู่เข็ญ บังคับ จากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มกัน ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยชรา ความต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง

3. ความต้องการความรักและส่วนหนึ่งของหมู่ หมายถึง มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะเป็นที่รักของคนอื่น และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและส่วนหนึ่งของหมู่ ทราบว่า ทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิกคนที่รู้สึกเหงาไม่มีเพื่อน มีชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่มีความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าตนเป็นที่รักและเป็นที่ยอมรับของหมู่ จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการประเภทนี้

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่า ตนมีความสามารถและมีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่าตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่าตนไม่ความสามารถและมีปมด้อยมองโลกในแง่ร้าย

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน มาสโลว์อธิบายความต้องการที่เรียกว่า Self Actualization ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน กล่าวที่จะตัดสินใจในการเลือกทางเดินชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเองมีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึกยอมรับตนเองทั้งส่วนดีส่วนเสียของตนที่สำคัญที่สุดก็คือ การมีสติที่จะยอมรับว่าตนได้ใช้กลไกในการปรับตัว เพื่อเผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ที่เป็นสิ่งท้าทาย น่าตื่นเต้น และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนา ตนเองตามศักยภาพของตนเป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนจะมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตนเพราะมีน้อยคนที่ได้ถึงขั้น Self Actualization อย่างสมบูรณ์

1.1.6.2 ทฤษฎีการจูงใจแบบสองหน้าของเฮอริเบิร์ก (Herzberg : Two - Factor Motivation Theory)

Federick Herzberg (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542 : 121) ได้สรุปความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า ความต้องการของมนุษย์สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

ประเภทแรกเฮอริเบิร์ก เรียกว่า สุขปัจจัย (Hygiene) ได้แก่

1. นโยบาย และการบริหารงานของบริษัท
2. เงินเดือน ค่าจ้าง
3. สภาพแวดล้อมของการทำงาน
4. เทคนิคการคุมงาน
5. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

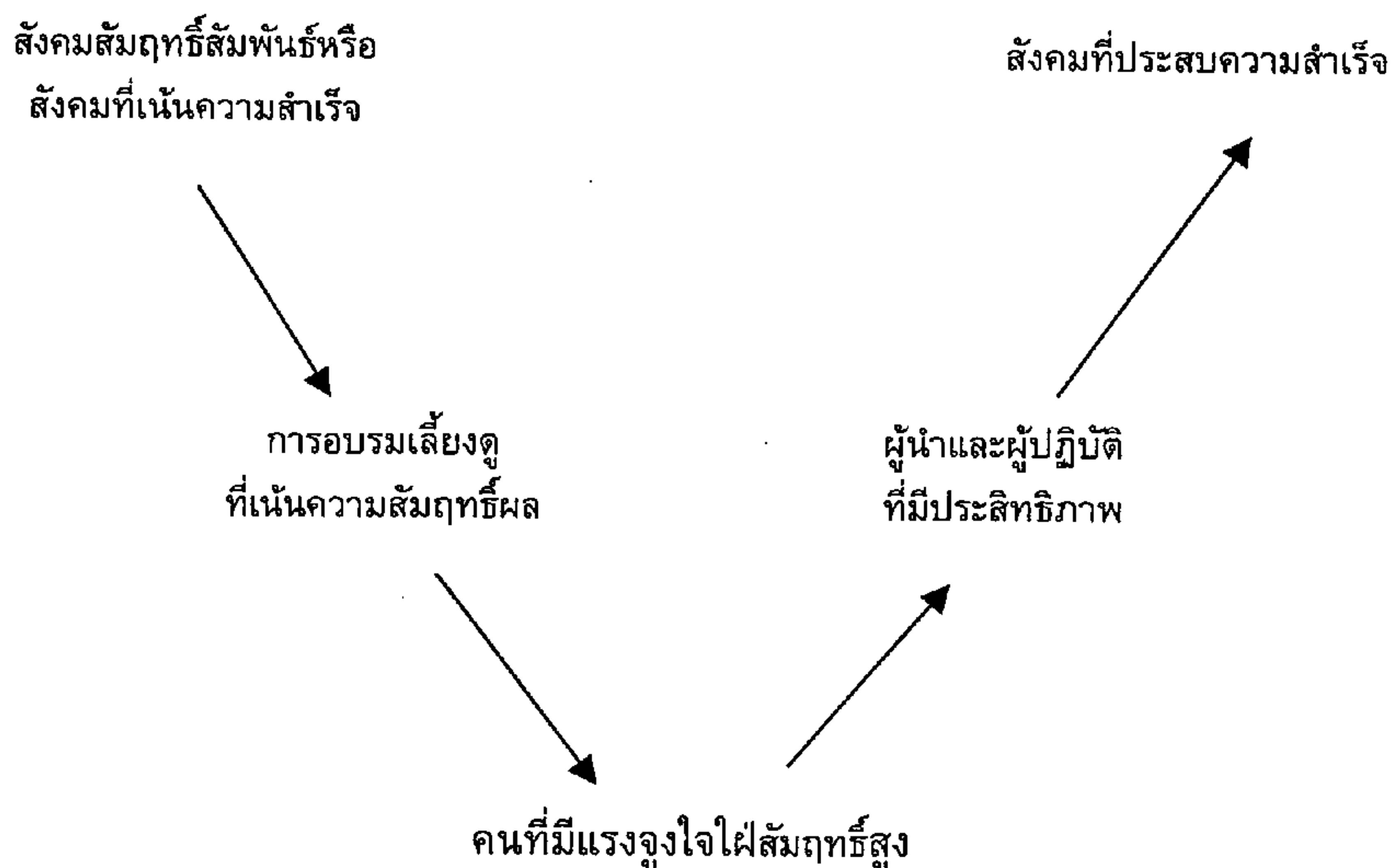
ประเภทที่ 2 เฮอริเบิร์ก เรียกว่า สิ่งจูงใจ (Motivator) ได้แก่

1. ความสำเร็จในงาน
2. ลักษณะงานและโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในการทำงาน
3. ได้รับการยกย่องเนื่องจากความสำเร็จ
4. ความท้าทายของงาน
5. ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น

เฮอริ่งได้ทำการศึกษาวิจัยพบว่า เมื่อมนุษย์รู้สึกไม่พอใจในงานที่ตนทำนั้น สิ่งที่เกี่ยวข้องมักเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการทำงาน และเมื่อมนุษย์รู้สึกในทางที่ติดต่อกับงานของเขา สิ่งนั้นมักได้แก่ตัวงานที่เขาทำสำเร็จนั่นเอง จากแนวคิดของ เฮอริ่งจึงพอที่จะสรุปได้ว่า ความต้องการประเภทแรกที่เฮอริ่ง เรียกว่า สุขปัจจัย ซึ่งได้แก่ นโยบาย และวิธีการบริหารงาน หัวหน้างาน สภาพที่ทำงาน เงินเดือน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้น เฮอริ่งถือว่าสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ไม่ใช่แก่นแท้ของงาน แต่เป็นเพียงสิ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเท่านั้น สุขปัจจัยนี้ไม่สามารถทำให้เกิดการเพิ่มผลผลิตขึ้นมาได้ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงปัจจัยที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของคน และเป็นสิ่งที่ทำหน้าที่เพียงป้องกันไม่ให้นักงานเกิดความไม่พอใจงาน แต่ปัจจัยที่ทำให้คนเราเกิดความพึงพอใจซึ่งเฮอริ่ง เรียกว่า เป็นสิ่งจูงใจในงานนั้น ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน ความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ การได้รับการยกย่อง และความรับผิดชอบในหน้าที่ตลอดถึงการงานที่ได้รับมอบหมายสูงขึ้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะมีผลต่อการจูงใจให้คนปฏิบัติงานดีขึ้น และเพิ่มความสามารถในการผลิตมากขึ้นด้วย

1.1.6.3 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์

แมคเคลแลนด์ (McClelland) สนใจความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับพื้นฐานทางวัฒนธรรมของสังคม และการอบรมเลี้ยงดู รวมทั้งผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่จะมีต่อสังคมด้วย เขามิทัศนะว่าการอบรมเลี้ยงดูและวัฒนธรรมของสังคมที่เน้นความสำเร็จ (Achieving Society) ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมในสังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์ หรือสังคมเน้นความสัมฤทธิ์ผล (Achievement Motivated Society) จะทำให้พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูลูกโดยเน้นความสัมฤทธิ์ผลตามปทัสฐานของสังคม ดังนั้นการที่พ่อแม่ฝึกให้เด็กรู้จักช่วยตัวเอง ฝึกการคิดแก้ปัญหา และให้การเสริมแรงพฤติกรรมที่มุ่งความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และการทำงาน ฯลฯ การอบรมเลี้ยงดูดังกล่าว จะพัฒนาให้เด็กเจริญเติบโตเป็นคนที่ต้องการความสำเร็จ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และแรงจูงใจที่เขาถืออยู่นั้นจะมีผลต่อพฤติกรรมของเขา ทำให้ได้เป็นผู้นำกลุ่ม ผู้นำสังคม หรือ เป็นผู้ปฏิบัติที่มีความพยายาม และมีประสิทธิภาพอันจะเป็นผลขึ้นในกลุ่มหรือสังคมที่เขาเป็นผู้นำ หรือเป็นสมาชิกอยู่ ดังนั้นสังคมที่สมาชิกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ย่อมจะพัฒนาไปได้มากกว่าสังคมที่สมาชิกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ภาพประกอบ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสัจคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์

(สงวนศรี วิรัชชัย. 2527 : 93 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. n.d.)

1.1.6.4 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอตคินสัน (Atkinson)

แอตคินสัน (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2529 : 115 ; อ้างอิงมาจาก Atkinson. 1996 : 106) ได้กำหนดหลักการทฤษฎีนี้ว่า “ความต้องการผลสัมฤทธิ์หรือความสำเร็จในชีวิต ขึ้นอยู่กับตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ความคาดหวังว่าจะสำเร็จ แรงจูงใจที่มุ่งสู่ความสำเร็จและสิ่งล่อใจ โดยทั่วไปบุคคลมีแนวโน้มที่ตรงกันข้าม 2 ประการ ได้แก่ แนวโน้มในการบรรลุความสำเร็จและแนวโน้มในการหลบหลีกความล้มเหลว” และอาจสรุปเป็นสูตรได้ ดังนี้

$$T_s : \text{แนวโน้มในการบรรลุความสำเร็จ} = M_s \times P_s \times I_s$$

เมื่อ M_s คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive)

P_s คือ โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ (Motive Success) ตามที่คาดหวัง

(Probability Success)

I_s คือ สิ่งล่อใจที่เป็นเป้าหมายความสำเร็จ (Incentive Success)

จากสูตร แนวโน้มในการบรรลุความสำเร็จของการกระทำอะไรก็ตาม ไม่ว่าเป็นการเรียนหนังสือหรือการทำงานอย่างอื่น บุคคลจะพบกับความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จและเป้าหมายของความสำเร็จซึ่งมีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

ลักษณะงาน	M _s	P _s	I _s	T _s
งานง่าย	ภูมิใจน้อย	สำเร็จง่าย	มีค่าน้อย	มากที่สุด
งานปานกลาง	ภูมิใจปานกลาง	สำเร็จง่าย	มีค่ากลาง ๆ	มาก
งานยาก	ภูมิใจมาก	สำเร็จยาก	มีค่ามาก	น้อย

ภาพประกอบ 3 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบแห่งความสำเร็จในงาน

1.1.6.5 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์

เมอร์เรย์ (ทศพร ประเสริฐสุข. 2525 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Murray. 1938 : 152 – 216) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้รวบรวมความต้องการทางจิตมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนี้มีความต้องการเอาชนะและประสบผลสำเร็จ (Need for Achievement) รวมอยู่ด้วย เขาเป็นบุคคลแรกที่ได้กล่าวถึงความต้องการผลสัมฤทธิ์ ว่าเป็นความต้องการทางจิตที่อยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์เป็นผู้มีความต้องการความสามารถมีพลังจิต (Will Power) ที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะกระทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ

1.1.7 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษา

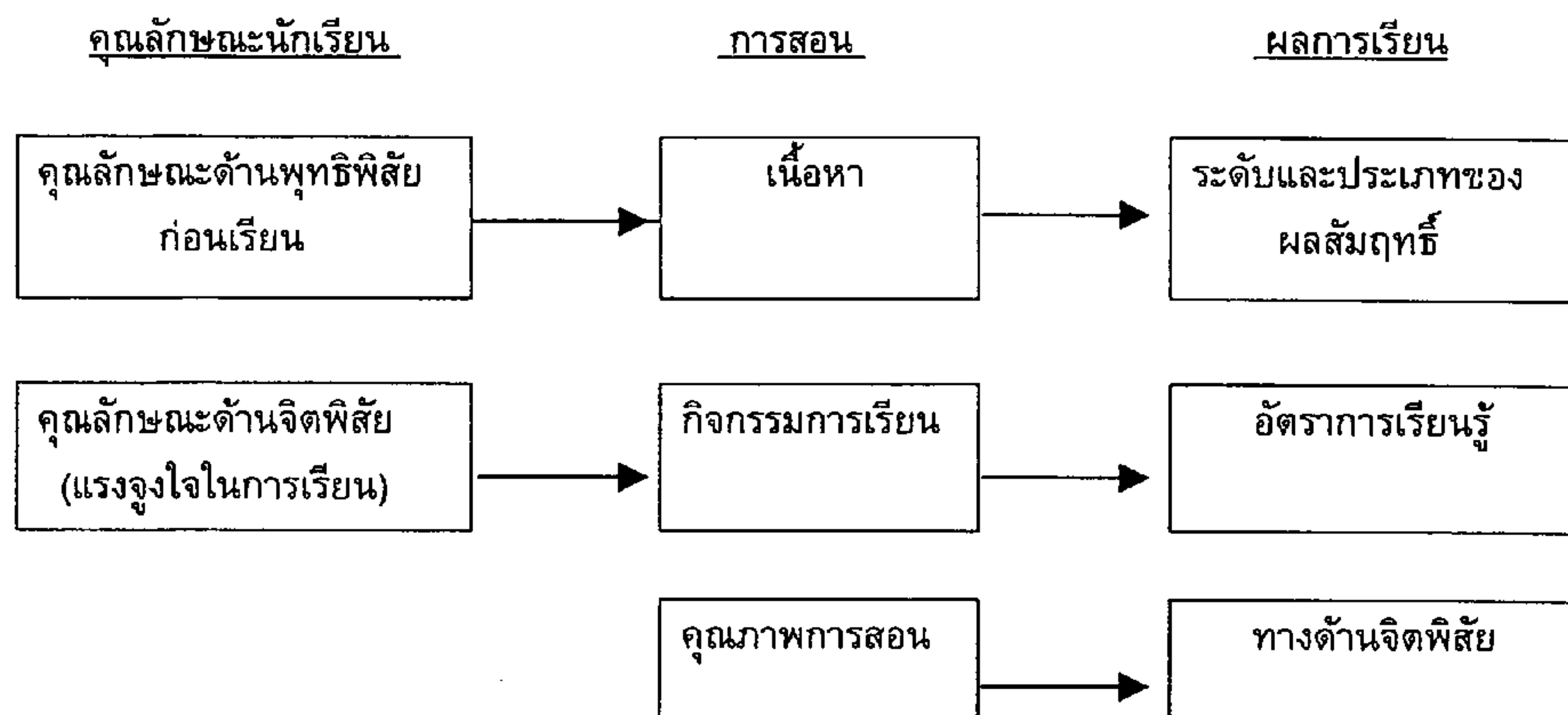
เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่ (2525:19-20) กล่าวถึงเหตุจูงใจในการศึกษาว่า ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน
4. ภูมิสำเนาของสถานศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ปัจจัยทั้ง 5 ประการดังกล่าว เป็นผลให้บุคคลมีเหตุจูงใจในการเลือกเข้าเรียนต่างกัน

แรงจูงใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ บลูม (Blom. 1976) กล่าวว่าความสามารถทางพุทธิพิสัย (Cognitive) คือ ความรู้ที่จำเป็นก่อนการเรียนรู้ คุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective) คือ แรงจูงใจในการเรียน คุณภาพด้านการสอนจะเป็นตัวกำหนดผลการเรียนอันได้แก่ ระดับและประเภทของผลสัมฤทธิ์ อัตราการเรียนรู้และผลทางด้านจิตพิสัย ดังแผนภูมิ

ภาพประกอบ 4 ระดับและประเภทของผลสัมฤทธิ์ อัตราการเรียนรู้และผลทางด้านจิตพิสัย
(บุญชม ศรีสะอาด. 2528 : 45-46)

1.1.8 การสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน

ในการเรียนการสอน ครูจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจให้แก่นักเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ การสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนมีหลายวิธีดังนี้

1. การเร้าให้เกิดความสนใจการเร้าทำให้นักเรียนเกิดการตื่นตัวซึ่งอาจกระทำโดย

1.1 เร้าให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นโดยการจัดสภาพการณ์ในห้องเรียนเพื่อให้เด็กเรียนโดยวิธีสืบสวน ตามแนวของบรูเนอร์ จัดนิทรรศการ จัดเกมต่างๆ หรือการตอบปัญหาต่างๆ

1.2 ความกังวลใจทำให้เกิดการเสาะแสวงหาความรู้ ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพทางอารมณ์ที่หงุดหงิด กังวลที่สะสมมากขึ้นในระดับที่เหมาะสมที่จะเป็นแรงจูงใจ ให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมของการเสาะแสวงหาคำตอบที่ต้องการ

2. การแข่งขันและการร่วมมือ เป็นการสร้างแรงจูงใจอย่างหนึ่ง จากการทดลองของมอลเลอร์ (Gamson., 1972 : 216 ; Citing Maller. n.d.) พบว่า การให้นักเรียนแข่งขันเป็นรายกลุ่มจะได้ผลดีกว่าการแข่งขันเป็นรายบุคคล วิธีนี้เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับเด็กในระดับประถมหรือมัธยมมากกว่าระดับอื่นๆ นอกจากการสร้างแรงจูงใจแล้วยังก่อให้เกิดความสามัคคีในกลุ่มด้วย เช่น ฝึกให้รู้จักการจัดระบบในการทำงาน รู้จักแสดงความคิดเห็นและฝึกการยอมรับมติของกลุ่มเพราะการทำงานกลุ่มตามจุดประสงค์ของกลุ่ม จะทำให้งานประสบผลสำเร็จ และเป็นไปอย่างมีระบบมากกว่าการทำงานเป็นกลุ่มที่ทำตามจุดประสงค์ของหัวหน้ากลุ่มหรือคนใดคนหนึ่งในกลุ่ม

3. การชมเชยและการตำหนิ เป็นการนำเอาวิธีการกระตุ้นให้บุคคลทำงานโดยมุ่งให้ได้รับรางวัล และหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ รางวัลและการลงโทษอาจเป็นนามธรรม ภาษา หรือสัญลักษณ์ก็ได้

4. การให้นักเรียนเรียนรู้ความก้าวหน้าของตน จะทำให้เขารู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตน จะเป็นการจูงใจให้เขาสนใจการเรียนมากขึ้น

5. ระดับความมุ่งมั่น การจูงใจวิธีนี้ยึดหลักที่ว่าพยายามที่จะให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ และพยายามหลีกเลี่ยงความผิดหวังด้วยการให้ผู้เรียนตั้งระดับความมุ่งมั่น ให้สอดคล้องกับความสามารถของตนและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงด้วย เพราะความสมหวังหรือความผิดหวังขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายที่แต่ละคนกำหนดไว้ หน้าที่ของครูก็คือ หาทางช่วยให้นักเรียนรู้ถึงระดับความสามารถที่แท้จริงของตน

6. การให้รางวัลและการลงโทษ ก่อนใช้วิธีนี้ควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

6.1 ควรใช้ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนเพราะการให้รางวัลอาจทำให้เด็กคำนึงถึงรางวัลมากกว่าความสำเร็จของงาน หรือการลงโทษจะมีผลทำให้บุคคลหลบหนีและเก็บกด ตลอดจนเกิดความก้าวร้าวภายหลัง

6.2 การลงโทษไม่ควรรุนแรงหรือลงโทษพร่ำเพรื่อ และควรให้เด็กรู้ว่าถ้าลงโทษแล้วดีขึ้น จะเป็นประโยชน์ที่สุด เพราะการลงโทษจะกลายเป็นรางวัลไปในตัว

6.3 การให้รางวัลและการลงโทษ ควรกระทำทันทีและเหมาะสมกับสถานการณ์จึงจะได้ผลดี มากกว่าการเว้นระยะให้นานออกไป (วารินทร์ สายโฮบเอื้อ สุณีย์ ธีดากร. 2522 : 68-70)

✓ การปรับปรุงวิธีการสอนของครูโดยตรง

วิธีการที่นักจิตวิทยาการศึกษาเชื่อว่าจะเป็นการช่วยส่งเสริมแรงจูงใจของนักเรียน มีดังต่อไปนี้

1. ครูควรจัดห้องเรียน ให้มีบรรยากาศที่ท้าทายความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน
2. บอกวัตถุประสงค์เฉพาะของบทเรียนให้นักเรียนทราบ
3. พยายามให้งานแก่นักเรียนตามความสามารถ และให้โอกาสนักเรียนทุกคนมีประสบการณ์เกี่ยวกับความสำเร็จในการเรียนรู้
4. พยายามให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน และแนะนำให้นักเรียนใช้ข้อมูลย้อนกลับช่วยปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น
5. พยายามพบนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุความสำเร็จหรือไม่สำเร็จในการเรียนของนักเรียน
6. ใช้หลักการในการอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ช่วยนักเรียน
7. บรรยากาศของห้องเรียนต้องปราศจากการขู่เข็ญ หรือต้องเป็นบรรยากาศที่นักเรียนให้ความไว้วางใจในครูว่าเป็นผู้คอยเอื้อการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ
8. ใช้หลักการสอนของนักจิตวิทยามานุษยนิยม มาสโลว์ ที่กล่าวว่า นักเรียนจะเรียนรู้ก็ต่อเมื่อต้องการพื้นฐานที่จะต้องซ่อมสมปรารถนา
9. ครูจะต้องเป็นผู้เป็นแบบในการแสดงความกระตือรือร้นในเวลาการสอน

1.1.9 การทำงานร่วมกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียน

จากการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า ลักษณะหนึ่งของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือ ความรับผิดชอบในงานที่ตนทำ นักเรียนส่วนมากต้องการความช่วยเหลือจากครูในการสนับสนุนให้รับผิดชอบในงานที่ตนทำ ซึ่งอาจจะทำได้ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนในการตั้งวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้วิชาต่างๆ
2. ช่วยนักเรียนให้รู้จักวางแผนในการทำงาน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว
3. ช่วยนักเรียนให้รู้จักประเมินผลของงานที่ทำ และนำข้อมูลผลย้อนกลับมาใช้

การปรับปรุงการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

4. ช่วยนักเรียนในการวิเคราะห์สาเหตุของความสำเร็จหรือไม่สำเร็จ
5. ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความพยายามในการทำงาน
6. ช่วยนักเรียนให้ค้นพบความสามารถพิเศษของตนในวิชาต่างๆ เช่น ความสามารถทางภาษา ศิลปะ คณิตศาสตร์ และช่วยนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้วิชานั้นๆ
7. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล เกี่ยวกับการตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศให้ใกล้เคียงกับระดับความสามารถของตน นักเรียนบางคนอาจจะตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศในการทำคะแนนสูงสุด บางคนตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศให้ได้คะแนนสูงกว่า ปานกลาง เป็นต้น
8. ช่วยนักเรียนจัดเวลาทำการบ้าน และดูหนังสือที่บ้าน และการเตรียมตัวสำหรับสอบ

✓ การทำงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ผลในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมหาวิทยาลัยจอร์นฮอปคินส์ พบว่าผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญมาก ผู้ปกครองที่เอาใจใส่ในการทำการบ้านของนักเรียน และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียนในโรงเรียน จะเน้นการทำงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้จึงสำคัญมาก ในการนี้ครูอาจใช้วิธีต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมาพบ และแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้ช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน
 2. วางแผนร่วมกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการใช้เวลาของนักเรียนเวลาอยู่บ้าน เป็นต้นว่า การใช้เวลาดูโทรทัศน์ การเล่นเกม การทำการบ้าน เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาที่อยู่บ้านให้เป็นประโยชน์
 3. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการทำงานของนักเรียน ให้ผู้ปกครองช่วยดูว่านักเรียนจะต้องทำการบ้านให้เสร็จ ในกรณีที่นักเรียนทำไม่ได้เพราะไม่เข้าใจก็ควรช่วยอธิบายหรือหาครูมาช่วยสอนพิเศษ เพื่อนักเรียนจะได้ไม่ล้าหลังเพื่อนหรือขาดความสนใจ
 4. ในกรณีที่ผู้ปกครองจะต้องให้นักเรียนช่วยทำงานบ้านครูควรอธิบายให้ผู้ปกครองทราบถึงความจำเป็นที่นักเรียนจะต้องมีเวลาทำการบ้าน
 5. สนับสนุนให้ผู้ปกครองร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
- โดยสรุปแรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นสิ่งที่นักเรียนจะต้องมีเพื่อประสบสัมฤทธิ์ผลในการเรียน แม้ว่าตัวนักเรียนเองเป็นผู้มีความรับผิดชอบโดยตรง แต่ครูและผู้ปกครองก็มีบทบาทสำคัญในการช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นการร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียนและผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2537 : 129-131)

✓ บทบาทของครูเกี่ยวกับการส่งเสริมแรงจูงใจของนักเรียน

บทบาทของครูเกี่ยวกับการส่งเสริมแรงจูงใจของนักเรียน อาจแบ่งออกเป็น 3 อย่างดังต่อไปนี้

1. การปรับปรุงวิธีการสอนของครูโดยตรง
2. ทำงานร่วมกับนักเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้
3. ทำงานร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2.1/งานวิจัยในต่างประเทศ

แรฟฟินิ (Raffini. 1970 : 1605) ได้ศึกษาผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำในกลุ่มนิสิตปริญญาตรี ผลพบว่า ชายและหญิงที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีความแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราย (Rai. 1980 : 117 – 122) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ โดยศึกษากับนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 300 คน ซึ่งเลือกมาจากนักเรียนที่เรียนวิชาชีววิทยาจาก 12 โรงเรียนในเมืองอัครา กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ผู้ที่ได้ 60% ขึ้นไป กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คือ ผู้ที่ได้ 40% ลงมา และผู้ที่ได้ 44 – 55% ให้เป็นกลุ่มกลาง ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลาง และต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เชียร์ราน (Sheeran. 1982 : 562 – B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการแข่งขันทางการเรียนของนักเรียนชาวซามัว ระดับไฮสคูล ที่เรียนอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 197 คน เป็นชาย 100 คน หญิง 97 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
2. นักเรียนชายและหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับนักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำ มีการแข่งขันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนหญิงอเมริกามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. เจตคติทางด้านการแข่งขัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายเชื้อสายซามัวที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
6. ระยะเวลาที่ไปอาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาไม่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการแข่งขัน

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์ (2527) ได้ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่หาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา มีพิสัยตั้งแต่ .7741 ถึง .8736 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับมีค่า .9624 ส่วนค่าความเชื่อมั่นที่หาโดยวิธีแบ่งครึ่งมีพิสัยตั้งแต่ .7011 ถึง .8637 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับมีค่า .9362 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีเทคนิคกลุ่มที่รู้ชุดอยู่แล้ว พบว่ามีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

✓ สมัคร ไวยขุนทด (2530) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนแบบระบบการสอบสวนบุคคล กับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์ โดยการสอนแบบระบบการสอบสวนบุคคล กับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิมลรัตน์ แก้วโผงเผง (2534) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส กับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส กับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส กับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

✓ รุ่งโสพล สิทธิเวทย์ (2534) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการปฏิบัติตนอย่างมีพรหมวิหารสี่ ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการปฏิบัติตนอย่างมีพรหมวิหารสี่ กับตัวแปรทางด้านเพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพผู้ปกครอง พบว่า นิสิตที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง ปฏิบัติตนอย่างพรหมวิหารสี่ด้านรวม สูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นิสิตที่มีผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันปฏิบัติตนอย่างมีพรหมวิหารสี่ไม่แตกต่างกัน

✓ ธวัชญ์ ดำรงค์ไทย (2538) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยมีการใช้แบบฝึกการคิดทางวิทยาศาสตร์ กับที่สอนตามคู่มือครู พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยมีการใช้แบบฝึกการคิดทางวิทยาศาสตร์กับสอนตามคู่มือครูไม่แตกต่างกัน

สมจิตร์ หอไตรรงค์ (2539) ได้ศึกษาผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกันในการอบรมเลี้ยงดูและลักษณะทางชีวสังคม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

✗ จากเอกสารการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นชี้ให้เห็นว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่า เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีประสิทธิภาพในการเรียน และการแก้ปัญหาได้ดีกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

1.2.3 การวิจัยทดลองสอนและแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่างานวิจัยประเภทนี้เป็นงานวิจัยในประเทศ โดยมีผู้สนใจสร้างวิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์รวมทั้งการใช้วิธีแนะแนว ซึ่งสามารถจำแนกได้ 5 ประเภทดังนี้

1. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน การวิจัยประเภทนี้เป็นการศึกษาผลของการสอนแบบสืบสวนสอบสวน และการเปรียบเทียบวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับวิธีสอนอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ งานวิจัยเหล่านี้ได้แก่งานวิจัยของ สมศักดิ์ สุนทรสุข (2515 : 84 – 90) ได้ศึกษาผลการสอนแบบ

สืบสวนสอบสวน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 75 คน เป็นนักเรียนชาย 46 คน นักเรียนหญิง 29 คน กลุ่มทดลอง 37 คน กลุ่มควบคุม 38 คน ผลของการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทางบวก โดยเฉพาะในเพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเพศชาย ส่วน พะยอม ตันมณี (2516 : 96) ได้ศึกษาบทบาทของการสอนแบบสืบสวนสอบสวนที่ส่งผลต่อการพัฒนาการด้านบุคลิกภาพทางแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคิดในการสร้างสิ่งกับและผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบสืบสวนสอบสวนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง กว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบเดิม และ ดำรง ศิริเจริญ (2524 : 136) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจในวิชาที่เรียน อรรถมนภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความแปรปรวนอัตราการเรียนรูระหว่างนักเรียนที่มีการสอนโดยวิธีรู้แจ้ง (การสอนแบบสืบสวนสอบสวน) กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีบรรยาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 96 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่เรียนแบบรู้แจ้ง (การสอนแบบสืบสวนสอบสวน) ที่มีการซ่อมเสริมรายบุคคลและเป็นกลุ่มต่างก็มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบบรรยาย ส่วนความสนใจวิชาที่เรียนอรรถมนภาพ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่วัดจากสอบทั้ง 3 กลุ่มแล้ว ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยข้างต้นนี้แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาแต่ผลการวิจัยตรงกันว่า

1. การสอนแบบสืบสวนสอบสวนสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มที่ได้รับการสอนให้มีปริมาณสูงขึ้น

2. การสอนฝึกทักษะการเขียน งานวิจัยประเภทนี้พบเพียงงานวิจัยของ อุดมลักษณ์ ช้อยหิรัญ (2531 : 76) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกกับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู แบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม การทดลองพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยแบบฝึกกับนักเรียนที่ฝึกการเขียนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การสอนโดยแสดงบทบาทสมมติ การวิจัยที่ใช้วิธีนี้ยังมีน้อยเช่นเดียวกัน กล่าวคือเป็นงานวิจัยของ สุวรรณ ตรีขัน (2530 : 44 - 46) ได้ศึกษาผลการใช้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จำนวน 30 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบเฉพาะแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในแต่ละกลุ่มมีนักเรียน 8 คน นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีจำนวนเท่ากัน กลุ่มทดลองได้ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ถึง 1 ชั่วโมงครึ่ง พบกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มหรือข้อสนเทศใดๆ ก่อนและหลังการทดลองให้นักเรียนทั้งสองกลุ่ม ตอบแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า หลังการทดลองผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองได้ หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการทดลอง ก่อนและหลังการทดลองกลุ่มควบคุมมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ทศพร ประเสริฐสุข. (2525 : บทคัดย่อ) ศึกษาการสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กด้อยสัมฤทธิ์ ใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งผ่านการทดสอบและจัดเป็นเด็กด้อยสัมฤทธิ์จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มปกติกลุ่มละ

20 คน โดยวิธีจับคู่จากคะแนนความสามารถ การทำการทดลองสอนกลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบจากแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน แบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบทดสอบนิสัยในการเรียน และแบบทดสอบทัศนคติทางการเรียน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยโมเดล การสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนกลุ่มควบคุมและกลุ่มปกติใช้วิธีสอนแบบทั่วไป กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมใช้ครูชุดเดียวกันแต่สอนคนละวิธี กลุ่มปกติสอนโดยครูประจำการเรียนอยู่ในสภาพปกติตามห้องเหมือนเดิม ใช้เวลาในการทดลอง 12 สัปดาห์ เมื่อสิ้นสุดการทดลองทุกกลุ่มจะได้รับการทดสอบด้วยแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มปกติ ส่วนดำรง เหลี่ยมวัฒนา (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการใช้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยา อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ซึ่งกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น แต่นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติพบว่า การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นกว่าเดิม แต่นักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การสอนโดยการใช้การแสดงบทบาทสมมติมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าการสอนแบบปกติ

4. การสอนโดยให้ฟังนิทาน ได้แก่งานวิจัยของ สุขสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธุนาวัน (2523 : 2) ทดลองใช้นิทานกระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กไทยอายุ 7 – 10 ขวบ ในขณะที่เล่นเกม โดยเลือกศึกษาเด็กที่แน่ใจว่าไม่เคยฟังนิทานที่มีคุณค่าทางด้านนี้มาก่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดศรีสุทธีวราราม อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 80 คน ให้เด็กในกลุ่มควบคุมฟังนิทาน 10 เรื่องที่มีลักษณะใกล้เคียงกันแต่ไม่มีคุณค่าในการกระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ และกลุ่มทดลองฟังนิทานที่กระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีภาพและท่าทางประกอบ มีการวัดความรู้ ความเข้าใจเมื่อเล่าจบแต่ละเรื่อง ผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กที่ฝึกฟังตนเองเร็วมีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ถูกฝึกให้ฟังตนเองช้า ส่วนการฟังนิทานประเภทต่างกันมีแนวโน้มว่าจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กแตกต่างกันด้วย กล่าวคืออิทธิพลของนิทานมีคุณค่าปรากฏเด่นชัด ในเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมากกว่าในเด็กยากจน ทำให้เห็นว่าการวิจัยเชิงทดลองนี้เป็นแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ที่สำคัญมากแก่คนไทย

5. การใช้วิธีแนะแนว การวิจัยประเภทนี้ปรากฏว่ามีมากพอสมควร และเป็นการวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา เป็นการวิจัยวิธีแนะแนวที่หลายวิธี คือ วิธีการให้คำปรึกษาและวิธีใช้ชุดการแนะแนว เป็นต้น งานวิจัยเหล่านี้ได้แก่งานวิจัยของ ดารณี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 43) ศึกษาการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานครที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ได้แก่กลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม และกลุ่มที่ได้รับเอกสารข้อสนเทศ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น แต่นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับเอกสารข้อสนเทศ นารดา ตรีทิพศิริศิลป์ (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร ได้จากการสุ่มหลายขั้นตอน จำนวน 16 คน ที่มีคะแนนจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศ และดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจ

ไฝสัมผัสทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์ เลือกนักเรียนที่สมัครใจเป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งวัดแรงจูงใจไฝสัมผัสทางการเรียน ตั้งแต่ เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 ลงมาจำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 15 คนคือ กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดแนะแนว และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจไฝสัมผัสสูงขึ้น ซึ่งนักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจไฝสัมผัสทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

จากผลการวิจัยที่ประมวลมาในกลุ่มนี้สรุปได้ว่า การทดลองโดยการสร้างวิธีสอนใหม่ ๆ รวมทั้งการใช้กลวิธีการแนะแนว เพื่อพัฒนาแรงจูงใจไฝสัมผัสให้มีปริมาณสูงขึ้นนั้น ปรากฏผลสำเร็จเป็นอย่างดี นั่นคือ ภายหลังการทดลองมีปริมาณของแรงจูงใจไฝสัมผัสสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผลนี้จึงสนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับการฝึกแรงจูงใจไฝสัมผัสและตามคาคาหมายในการตั้งสมมติฐานที่ 2 ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว

1.2.4 งานวิจัยการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจไฝสัมผัส

งามตา วนิทานนท์ (2534 : 123 – 133) และ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2534 : 20 – 21) กล่าวถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจิตใจและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน นักวิจัยให้ความสนใจศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก – น้อย แบบใช้เหตุผล – ใช้อารมณ์ แบบลงโทษทางจิต – ทางกาย แบบควบคุมมาก – น้อย และแบบ ให้พึ่งตนเองเร็ว – ช้า มีรายละเอียดดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก – น้อย หมายถึง การที่บิดามารดารายงานว่า การปฏิบัติต่อบุตรของตนได้แสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตรของตนมากเพียงใด มีความใกล้ชิดกับบุตรโดยตนได้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับบุตรมากน้อยเพียงใด นอกจากนั้นยังเกี่ยวข้องกับความสนิทสนม การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่บุตรด้วย การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากนี้ เป็นการให้สิ่งที่บุตรต้องการทั้งสิ้น ฉะนั้นบิดามารดาที่เลี้ยงดูบุตรด้วยวิธีนี้ จึงเป็นผู้ที่บุตรรักและบุตรเห็นความสำคัญของบิดามารดา ซึ่งจะทำให้บุตรยอมรับบิดามารดาเป็นแบบอย่างโดยไม่รู้ตัว นอกจากนี้ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่บิดามารดาจะสามารถถ่ายทอดลักษณะต่าง ๆ ไปสู่เด็กอีกด้วย

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล – ใช้อารมณ์ หมายความว่า การที่บิดามารดาได้อธิบายเหตุผลให้แก่บุตรในขณะที่มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตรหรือในการลงโทษบุตร นอกจากนั้นบิดามารดาที่ใช้วิธีการนี้ยังให้รางวัลและลงโทษบุตรอย่างเหมาะสม กับการกระทำของบุตรมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์ของตน การกระทำของบิดามารดาจะเป็นเครื่องช่วยให้บุตรได้เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรหรือไม่ควรกระทำ นอกนั้นยังช่วยให้บุตรสามารถทำนายว่าตนจะได้รับรางวัลหรือถูกลงโทษจากบิดามารดาหลังจากที่ตนกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ แล้วมากน้อยเพียงใด

การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต – ทางกาย ในการฝึกนิสัยของเด็กนั้นผู้เลี้ยงดูอาจเลือกวิธีการลงโทษได้ 2 ชนิด คือ การลงโทษทางกายและการลงโทษทางจิต การลงโทษทางกาย หมายถึง การทำให้เด็กเจ็บตัว เช่น หยิก ตี ตบ เตาะ โดยผู้ลงโทษใช้อำนาจทางกายของตนซึ่งมีมากกว่าเข้าข่มเด็ก วิธีลงโทษทางกายจะสามารถหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในเด็กได้ แต่ถ้าไม่ใช้วิธีการอื่นประกอบ เช่น อธิบายให้เหตุผล ชักนำเด็กให้ประพฤติในทางที่ถูกที่ควร แล้วส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมในเด็กวิธีการลงโทษทางกายจะให้ผลเพียงครั้งเดียวในการปลูกฝังจริยธรรมในเด็ก ส่วนการลงโทษทางจิตคือการแสดงความไม่พอใจ เสียใจ และผิดหวังที่เด็กทำผิด มีการใช้วาจาในการว่ากล่าวตักเตือน หรือผู้ลงโทษจะทำเพิกเฉยไม่สนใจใยดีกับเด็กไปชั่วขณะหนึ่ง นอกจากนี้ผู้ลงโทษยังอาจดัดนิสัยบางประการที่เด็กเคยได้รับ เช่น คำขณม ของขวัญวันเกิดหรืออื่น ๆ และในบางครั้งผู้ลงโทษอาจกล่าวเป็นเชิงขู่ว่าจะมีการพาดเด็กไปจากตนเสีย วิธีการใช้ได้ผลดีถ้าผู้ลงโทษเป็นที่รักของเด็กอย่างมาก จึงมีความสำคัญต่อเด็กและเด็กพร้อมที่จะเลียนแบบการสะกดอารมณ์

ของผู้เลี้ยงดู โดยผู้เลี้ยงดูไม่แสดงกิริยาก้าวร้าวทางกายให้เด็กเห็น นักจิตวิทยาพัฒนาการเห็นว่า การทำตนให้เป็นที่ยอมรับของเด็กจะทำให้บุคคลนั้นมีประสิทธิภาพในการลงโทษเด็กแทบทุกวิธี แม้แต่วิธีลงโทษทางกาย เพราะวิธีนี้ก็มีความหมายแฝงให้เด็กเข้าใจได้ว่า เมื่อผู้ใดรักและรักตนทำให้ตนเจ็บกาย แสดงว่าบุคคลนั้นลดความรักตนลงในขณะนั้น

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก - น้อย หมายถึง การออกคำสั่งให้เด็กทำตามแล้วผู้ใหญ่คอยตรวจตราใกล้ชิดว่า เด็กทำตามที่ต้องการหรือไม่ ถ้าเด็กไม่ทำตามก็จะลงโทษเด็ก ส่วนการควบคุมน้อย หมายถึง การปล่อยให้เด็กรู้จักคิด ตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ควรทำสิ่งใด และเปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ้าง โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเด็กมากนัก ผู้ใหญ่ไทยมักเข้าใจผิดสับสนเกี่ยวกับการควบคุมเด็กและการทำตนใกล้ชิดกับเด็กสองวิธีนี้ต่างกับวิธีหลังมีลักษณะใกล้เคียงกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การควบคุมมากหรือน้อยจะให้ผลดีต่อจิตใจของเยาวชนหรือไม่ขึ้นอยู่กับอายุและเพศของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากมีประโยชน์ต่อเด็กเล็กจนถึงวัยรุ่นตอนต้น และมีประโยชน์ต่อเด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยเหมาะสมในระย่วัยรุ่นเป็นต้นไป และเหมาะสมกับเด็กชาย

การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว - ช้า หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง ภายใต้การแนะนำและการฝึกฝนจากบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้เด็กช่วยตนเองได้เร็วและไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากและนานเกินไป ได้มีนักวิชาการให้ความสนใจศึกษาการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ให้เด็กตั้งแต่ทารกจนถึงวัยรุ่น

จากรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 5 วิธีข้างต้นนี้จากผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูวิธีสุดท้ายคือ ให้พึ่งตนเองเร็ว-ช้า เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่สัมพันธ์กับการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กมากกว่าวิธีอื่น ๆ ดังผลการวิจัยต่อไปนี้

แมคเคลแลนด์ (สงวนศรี วิรัชชัย. 2527 : 94 ; อ้างอิงมาจาก McClelland, n.d.) ได้ศึกษาผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ไว้ ดังนี้

1. แม่ของเด็กชายที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คาดหวังและฝึกให้เด็กช่วยตัวเองตั้งแต่เด็กอายุยังน้อย และได้ทราบถึงเกณฑ์ความสามารถโดยเฉลี่ยของเด็กในวัยต่าง ๆ แม่ของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะคาดหวังให้ลูกของตนคาดหวังทำสิ่งต่าง ๆ ได้เร็วกว่าและดีกว่าเกณฑ์นั้น ๆ

2. แม่ของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ใช้วิธีแสดงความรักด้วยการสัมผัสทางกาย เช่น กอด จูบ ฯลฯ เป็นรางวัลสำหรับการทำงานและการปฏิบัติตัวของลูก มากกว่าแม่ของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

3. แม่ของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แสดงปฏิกริยาทางอารมณ์ต่อผลการทำงานของลูกมากกว่าพ่อ และพ่อของเด็กชายที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมีปฏิกริยาทางอารมณ์ต่อผลงานของลูกมากกว่าแม่

4. ชนชั้นกลาง เน้นการฝึกอบรมให้เด็กช่วยตัวเองและเป็นตัวของตัวเองมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำ

นอกจากนี้ แมคเคลแลนด์และแอทกินสัน (McClelland and Atkinson. 1953 : 109) ได้ศึกษากับแม่ที่ประเทศเยอรมัน บราซิล และญี่ปุ่น ได้สังเกตเห็นว่า แม่จำนวนมาก ที่หวังให้เด็กช่วยตนเองได้ตั้งแต่อายุยังน้อย แต่ไม่ได้ปลูกฝังให้เด็กของตนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงแต่อย่างใด ในทางตรงข้าม แม่เหล่านี้กับละทิ้งเด็ก การฝึกให้เด็กทำอะไรได้เองตั้งแต่เล็กเป็นการช่วยส่งเสริมให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่จะต้องไม่บีบบังคับเด็กหรือเข้มงวดเกินไป การปฏิบัติสายกลางในด้านต่าง ๆ ย่อมจะช่วยให้เด็กเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ดีที่สุด ส่วนโรเซน (Rosen. 1961 : 47 - 60) กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกิดจากกระบวนการที่สำคัญ

อย่างน้อย 2 ประการ คือ ประการแรก กระบวนการที่บิดามารดาฝึกลูกเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเกิดจากที่บิดามารดากำหนดมาตรฐานการทำงานของลูกไว้สูงที่สุดและตั้งเป้าประสงค์สำหรับลูกไว้สูง และประการที่สอง กระบวนการฝึกความเป็นอิสระ ซึ่งเกิดจากการที่บิดามารดาได้อธิบายหรือแสดงให้บุตรเห็นว่า ตนมีความมุ่งมั่นที่จะให้บุตรพึ่งพาตัวเองได้ และขณะเดียวกันก็ให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง ให้เลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง และรับผิดชอบตนเอง ให้เลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง และรับผิดชอบตนเอง ต่อมา โรเซน (Rosen. 1962 : 612 – 624) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กชายชาวบราซิล และอเมริกา รวมบิดามารดาของเด็กเหล่านั้น ใช้แบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2 ฉบับ คือ TAT และแบบทดสอบอีก 2 ชุด ชุดหนึ่งสำหรับบิดามารดา อีกชุดหนึ่งสำหรับบุตร ผลการศึกษาพบว่า บิดามารดาชาวบราซิลฝึกบุตรในด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และผลสัมฤทธิ์น้อยกว่าบิดามารดาชาวอเมริกัน เพราะบิดามารดาชาวบราซิลชอบปกป้องและพินิจเด็กมากเกินไป ซึ่งเราเห็นว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อเด็ก คือ ทำให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้ วิทเทอร์บอททอม (Alschuler. 1973 : 27 ; citing Winterbottom. n.d.) กล่าวว่าลักษณะโครงสร้างของครอบครัว หรือคุณค่าทางวัฒนธรรมต่างกันโดยเฉพาะความแตกต่างของพฤติกรรมของพ่อแม่จะเป็นตัวนำไปสู่ความต้องการผลสัมฤทธิ์หรือต่ำในเด็ก โดยได้ศึกษาพ่อแม่ของเด็กชายในระดับชั้นกลาง 30 คน อายุ 8 – 10 ปี หลังจากได้ทดสอบความต้องการสัมฤทธิ์ของเด็กแล้ว ได้สัมภาษณ์แม่ของเด็กเกี่ยวกับการเลี้ยงดู ผลปรากฏว่า แม่ของเด็กชายที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นมักจะตั้งมาตรฐานสำหรับลูกไว้สูง คาดหวังให้ลูกมีพฤติกรรมอิสระมากกว่าแม่ของเด็กชายที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้มักจะให้รางวัลแก่ลูกด้วยความรักอยู่เสมอ ส่วน มุรธูส วีระกำแหง (2515 : 110 – 134) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการคิดแบบไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และการอบรมเลี้ยงดูลูกของคนไทยและคนจีน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล แบ่งเป็นเด็กไทยเชื้อชาติจีน 38 คน ผลปรากฏว่า แม่ไทยฝึกให้ลูกพึ่งตนเองมากกว่าแม่จีน แต่ปรากฏว่าในแม่จีนที่ฝึกลูกให้พึ่งตนเองมากกว่าแม่ไทยที่ฝึกลูกให้พึ่งตนเองปานกลางเป็นลูกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนแม่จีนที่ฝึกลูกพึ่งตนเองน้อยและแม่ไทยที่ฝึกลูกพึ่งตนเองมากเกินไปและน้อยเกินไปมีลูกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำทั้งหมด แต่ที่น่าสังเกต เด็กจีนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กไทย และมาลา วิรุณานนท์ (2515 : 129 – 130) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดูกับระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาในต่างจังหวัดในกรุงเทพมหานคร ได้พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้พึ่งตนเองเร็วจะมีระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้พึ่งตนเองน้อย

นอกจากผลการวิจัยต่าง ๆ ข้างต้นซึ่งพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็วทำให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า ฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานที่ 3 ได้ว่า “นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า”

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี-นาฏศิลป์

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับดนตรี-นาฏศิลป์

2.1.1 ลักษณะธรรมชาติของดนตรี – นาฏศิลป์

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2536 : 10-11) ได้กล่าวถึง ลักษณะธรรมชาติของดนตรี – นาฏศิลป์ ไว้ดังนี้

1. ดนตรี-นาฏศิลป์ เกิดจากการแสดงออกทางอารมณ์ของมนุษย์ เช่น เมื่อเกิดความสุขสนุกสนานก็เปล่งเสียงหัวเราะ โห่ร้อง ประบมือ กระตืบเท้า ใช้ไม้เคาะสิ่งต่างๆ นานเข้า ก็หาวิธีการที่จะทำให้เกิดเสียง และทำทางแปลกๆ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ เข้าช่วยจนกลายเป็นเสียงดนตรี และแสดงท่าทางประกอบ และพัฒนาการปรุงแต่งการแสดงท่าต่าง ๆ จนกลายเป็นนาฏศิลป์ ทั้งดนตรี - นาฏศิลป์ สามารถเล่นและแสดง เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ของผู้เล่นและผู้แสดงโดยไม่ต้องมีผู้ดูและผู้ชมก็ได้ เช่น เล่นดนตรีอยู่คนเดียว ร้องเพลงอยู่คนเดียว หรือแสดงทำนาฏศิลป์อยู่คนเดียว

2. ดนตรี-นาฏศิลป์ สามารถถ่ายทอดความรู้สึกจากผู้เล่นหรือผู้แสดงไปสู่ผู้ฟัง หรือ ผู้ชม ให้มีอารมณ์คล้ายตาม เช่น เสียงดนตรีและขับร้องจากวิทยุ ทั้ง ๆ ที่ผู้ฟังไม่เห็นผู้แสดงแต่สามารถเกิดอารมณ์ร่วม เช่น สนุกสนาน เศร้าโศก ร่าเริง สดชื่น เป็นต้น ส่วนด้านนาฏศิลป์สามารถถ่ายทอดได้เช่นเดียวกัน

3. ดนตรี-นาฏศิลป์เป็นเรื่องของศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยมนุษย์อาจจะลอกเลียนเสียงและทำทางจากธรรมชาติ หรือใช้จินตนาการสร้างสรรค์เพิ่มเติมขึ้นมา แล้วนำมาเรียบเรียงให้ไพเราะสวยงาม ดนตรี - นาฏศิลป์ สามารถคิดเห็นและพัฒนาการได้อย่างไม่มีขอบเขต จำกัด

2.1.2 ความสำคัญของดนตรี - นาฏศิลป์

การสอนดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นกิจกรรมที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะ การเรียนดนตรี และนาฏศิลป์จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน มีโอกาสได้แสดงออกทั้งในด้านการร้องเพลง การเคาะจังหวะ และการเคลื่อนไหวร่างกายในลีลาจังหวะต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 288) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ ความเคยชินต่อการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับสภาพความเป็นจริง ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มีลักษณะคล่องแคล่วกระฉับกระเฉง ก่อให้เกิดบุคลิกภาพของผู้เรียนในที่สุด

2. ด้านสังคม การเข้าร่วมกิจกรรม ฝึกให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่อง "กลุ่ม" การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำอย่างไรจึงจะสามารถเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ ให้ผู้เรียนฝึกกันเป็นผู้ชมและผู้แสดง ทำให้รู้จักมารยาททางสังคมในการให้เกียรติคนอื่น รู้จักการยอมรับความสามารถของผู้อื่น พร้อมจะแสดงความสามารถของตนเองออกมา เมื่อเกิดความผิดพลาดก็พร้อมที่จะให้อภัยผู้อื่นยอมรับความผิดพลาดของตนเองได้

3. ด้านอารมณ์ กิจกรรมดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นการตอบสนองความต้องการทางอารมณ์อย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ถ้าผู้เรียนมีความสุขสนุกสนาน อบอุ่น ได้รับการยอมรับจากเพื่อน และครู จะช่วยลดความวิตกกังวลตามธรรมชาติลง ผ่อนคลายความเครียด หรืออารมณ์ที่ขุ่นมัวถ้าเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ ผู้เรียนจะมีอารมณ์แจ่มใส สนุกสนาน ร่าเริง เกิดการพัฒนาของอารมณ์ไปในทางบวก ทำให้ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

4. ด้านเจตคติ ผู้เรียนจะเห็นความสำคัญของดนตรี ว่ามีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ทำให้ชีวิตมีความสุขอย่างสมบูรณ์ เข้าใจ เห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมของชาติตนและชาติอื่น และรู้จักเลือกที่จะรับศิลปวัฒนธรรมอันดีงามได้อีกด้วย

2.1.3 จุดประสงค์ของกิจกรรมดนตรีและนาฏศิลป์

ดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นวิชาที่มุ่งพัฒนาลักษณะนิสัย และบุคลิกภาพของผู้เรียนจุดเน้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาค่านิยม ส่งเสริมการแสดงออกทางร่างกายอารมณ์ และสังคมของผู้เรียนมากกว่าการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรยึดจุดประสงค์ของหลักสูตรเป็นหลักโดยนำเอาหลักการและทฤษฎีของนาฏศิลป์ไทยไป ประกอบการจัดกิจกรรม เพื่อให้เกิดค่านิยม เจตคติต่อ

ศิลปวัฒนธรรมของชาติ จุดประสงค์ของกิจกรรมดนตรี-นาฏศิลป์ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2536 : 37) ได้สรุปจากคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องจังหวะ เห็นความสำคัญของการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างมั่นใจ กับความสอดคล้อง สวยงาม ผสมกลมกลืน
2. ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และอารมณ์ของเพลง ทั้งเพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล และเพลงพระราชนิพนธ์
3. ให้มีทักษะเกี่ยวกับจังหวะ
4. ให้สามารถถ่ายทอดความรู้สึกออกมาเป็นนิทาน เรื่องราว บทเพลง บทละคร
5. ให้เห็นคุณค่าและความจำเป็นของการฝึกฝน การปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และการแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อนำไปสู่การมีทักษะที่ดีขึ้น มีนิสัยขยันหมั่นเพียร อดทนมีระเบียบวินัย และชื่นชมต่อการใฝ่รู้ใฝ่เรียน
6. ให้เห็นคุณค่าของความสวยงามตามธรรมชาติ
7. ให้เห็นคุณค่าและชื่นชมนาฏศิลป์ของไทย
8. สามารถนำกิจกรรมดนตรี-นาฏศิลป์ ไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ เพื่อความเพลิดเพลิน ต่อดนเองและผู้อื่น

2.1.4 โครงสร้างและเนื้อหาของดนตรี-นาฏศิลป์

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 หลักสูตรมีลักษณะเป็นหน่วยบูรณาการ 10 หน่วย เนื้อหาของกิจกรรมดนตรี – นาฏศิลป์ได้รวมไว้ในคำอธิบายรายวิชา หน่วยที่ 1 – 4

หน่วยที่ 1 มั่นใจในการเคลื่อนไหว

หน่วยที่ 2 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

หน่วยที่ 3 สนุกกับจินตนาการ

หน่วยที่ 4 พัฒนาความสามารถของตน

ส่วนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 กำหนดเนื้อหาออกเป็น 3 กิจกรรมใหญ่ ๆ คือ

1. กิจกรรมเน้นจังหวะ
2. กิจกรรมเน้นการฟัง และการร้องเพลง
3. กิจกรรมนาฏศิลป์

กิจกรรมเน้นจังหวะ เป็นกิจกรรมซึ่งจะยึดจังหวะในการเรียน จึงจำเป็นต้องปูพื้นฐาน ในด้านทักษะ จังหวะเบื้องต้นแก่ผู้เรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิด และความเข้าใจว่าจังหวะเป็นพื้นฐานสำคัญของการดนตรี และการร้องรำและเมื่อ ได้ประสบการณ์แล้วใช้เป็นแนวทางการเคลื่อนไหวในกิจกรรมอื่น

ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมเน้นการฟังและการร้องเพลง กิจกรรมนี้จะให้ประสบการณ์ที่กว้างขวางแก่ผู้เรียน การได้ฟังเป็นการเรียนรู้ที่จะช่วยให้เห็นคุณค่าของดนตรี และทำให้เกิดรสนิยมที่ดีซึ่งตามหลักสูตร และบทเพลง ช่วยสร้างพื้นฐานของรสนิยมที่ดีแก่ผู้เรียน และช่วยกล่อมเกลาอารมณ์และจินตนาการ นอกจากนี้กิจกรรมดังกล่าวยังส่งเสริมให้มีประสบการณ์ในการร้องเพลงที่ดี เนื่องจากการร้องเพลงนั้นทำนองและจังหวะต้องมี

ความสัมพันธ์กับการใช้เสียงให้เหมาะสม ถ้าผู้เรียนได้ฝึกก็สามารถแสดงออกได้อย่างไม่ขัดเขิน นอกจากนั้นจะสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการร้องเพลงง่าย ๆ ประเภทต่าง ๆ ได้ดี เช่น เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล เพลงพื้นเมืองต่าง ๆ เป็นต้น

กิจกรรมนาฏศิลป์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมจินตนาการของผู้เรียนให้สามารถแสดงออกให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยท่าทาง รวมถึงการแสดงออกตามแบบแผนของนาฏศิลป์ไทย และสากลซึ่งจะปูพื้นฐานที่ละน้อยจนถึงการแสดงเป็นชุด หรือผูกเป็นเรื่องราวง่าย ๆ ได้

2.1.5 จุดประสงค์การเรียนรู้กิจกรรมนาฏศิลป์

กิจกรรมนาฏศิลป์ เป็นกิจกรรมที่ว่าด้วยลีลาท่าทางการแสดงออกเพื่อบอกความหมายด้านภาษาต่าง ๆ ซึ่งในทางศิลป์ เรียกว่า “ดืบท” ในหลักสูตรเรียกว่า “ภาษาท่า” เพื่อการสื่อความหมายได้ทั้งไทยและสากล กิจกรรมนี้มุ่งสร้างความเข้าใจในการละครขั้นพื้นฐานเพื่อเกิดความเข้าใจในศิลปะและสามารถปฏิบัติได้บ้างในขั้นพื้นฐาน สามารถดูละครแล้วบอกได้ว่าการแสดงนั้น ๆ แสดงความหมายว่าอย่างไร ดังนั้นหลักสูตรจึงกำหนดจุดประสงค์ไว้กว้าง ๆ (กองส่งเสริมการศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2527 : 7) ดังนี้

1. บอกความหมายและท่าทางบางท่าในการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้
2. แสดงท่าทางตามจินตนาการได้
3. ใช้ภาษาท่าทาง เพื่อเป็นการสื่อความหมายได้

2.1.6 แนวการจัดการเรียนการสอนดนตรี – นาฏศิลป์

ในการจัดการเรียนการสอนดนตรี-นาฏศิลป์ ครูต้องทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นสิ่งที่น่าสนุกสนาน น่าเรียน น่าพอใจ และประสบการณ์ที่ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่เขาปรารถนา ชั่วโมงดนตรี-นาฏศิลป์ ควรเป็นชั่วโมงที่เด็กมีความสุขได้ค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ที่เขาพอใจ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับควรเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ ดังนั้นสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือจิตวิทยาในการสอน และพัฒนาการของเด็ก ผู้สอนควรจะเรียนรู้ถึงธรรมชาติของผู้เรียนในกลุ่มของตนให้ถ่องแท้ และพยายามปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับความพร้อมและความสนใจของผู้เรียนการจัดการเรียนการสอนดนตรี-นาฏศิลป์ ให้ประสบผลสำเร็จ ครูจะต้องรู้วิธีสอน ซึ่งเป็นหลักที่ควรปฏิบัติดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2536 : 38 – 40)

1. ให้นักเรียนได้ลองปฏิบัติก่อน แล้วช่วยกันสรุปเป็นหลักการ โดยครูอาจใช้วิธีการแนะนำหรือสาธิตให้นักเรียนได้ปฏิบัติ แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปราย ฝึกให้นักเรียนได้ใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลในการสรุปเป็นหลักการ ครูมีหน้าที่ช่วยป้อนคำถามหรือชี้แนะแนวทางเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง

2. สอนให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ครูต้องให้โอกาสนักเรียนในการคิดหรือการแสดงออกในกิจกรรมดนตรี – นาฏศิลป์ บ่อย ๆ เช่น การให้คิดท่าทางประกอบเพลงประเภทต่าง ๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันทำจังหวะประกอบเพลงด้วยเครื่องประกอบจังหวะที่นักเรียนคิดหรือเลือกหาเอง ตามที่เห็นว่าเหมาะสม เปิดโอกาสให้นักเรียนแต่งเนื้อร้องหรือทำนองเพลงเอง เป็นต้น

3. จัดการเรียนการสอนให้ผสมผสานกัน ในการสอนแต่ละครั้งครูไม่ควรมุ่งเน้นเนื้อหาหรือประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้นกิจกรรมเน้นการฟังการร้องเพลง กิจกรรมเน้นจังหวะ และกิจกรรมนาฏศิลป์ควรผสมผสานกลมกลืนกันไปเพราะกิจกรรมต่าง ๆ ไม่สามารถแยกกันได้โดยเด็ดขาด เด็กจะร้องเพลงได้ต้องผ่านการฟังมาก่อน ต้องรู้จังหวะของเพลง และถ้าจะรำหรือแสดงท่าประกอบเพลงได้ เด็กจะต้องเด็กจะต้องร้องเพลงได้ก่อนมิฉะนั้นก็ไม่สามารถกำหนดท่าทางได้ถูกต้อง

4. สอนให้เชื่อมโยงกับวิชาอื่น ครูสามารถใช้กิจกรรมดนตรี-นาฏศิลป์เป็นแกนในการเชื่อมโยงวิชาอื่น ๆ หรือบูรณาการได้ เช่น ครูสอนเพลงนก เมื่อนักเรียนร้องเพลงนกได้รู้จังหวะของเพลง ทำท่าบินแบบนกได้แล้ว ฯลฯ ครูอาจโยงต่อไปถึงความรู้ในเรื่องนกชนิดต่าง ๆ โยงไปถึงสัตว์ต่าง ๆ ที่มีปีก ไม่มีปีก

ลักษณะความเป็นอยู่โยงไปถึงเรื่องที่อยู่อาศัย เรื่องต้นไม้ ป่าทรัพยากรธรรมชาติ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และผลของการตัดไม้ทำลายป่า ครูสามารถโยงไปยังเรื่องต่างๆ ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด วิธีการสอนโดยใช้ดนตรีเป็นตัวเชื่อมนำไปสู่กลุ่มวิชาอื่นๆ นั้น มีผลต่อผู้เรียนในการช่วยให้เกิดความเข้าใจในสิ่งต่างๆ อันมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน และช่วยให้การเรียนการสอนมีความหมายต่อชีวิตมากยิ่งขึ้น

5. การสอนโดยเน้นลักษณะนิสัย จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนดนตรี-นาฏศิลป์

ในระดับประถมศึกษาเรามีได้มุ่งหมายเพียงให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมดนตรี-นาฏศิลป์ เท่านั้น แต่จุดมุ่งหมายสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ มุ่งสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์นักเรียนจะพัฒนา ลักษณะนิสัยได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนการสอน และความเอาใจใส่ของครู ครูจำเป็นต้องให้ความสนใจในเรื่องนี้ไปพร้อมๆ กับการให้ความรู้ ทักษะ และเจตคติด้วย ลักษณะนิสัยของนักเรียนที่ครูต้องเอาใจใส่ เช่น มารยาทในการฟัง หรือการชมการแสดง สมาธิในการฟังหรือชม ความอดทน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ฯลฯ

2.1.7 การวัดและการประเมินผลดนตรี-นาฏศิลป์

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้หรือความก้าวหน้าในดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นสิ่งที่ค่อนข้างจะซับซ้อนกว่าการประเมินผลในสาขาวิชาอื่น ๆ และค่อนข้างจะผิวเผินในการวัดความจำหรือการรับรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง การวัดและประเมินผลทางดนตรี-นาฏศิลป์ จะมุ่งมองด้านการแสดงออกมากกว่าด้านความรู้หรือข้อเท็จจริง รูปแบบในการประเมินทางดนตรี-นาฏศิลป์จึงต้องแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินผลด้านความรู้ โดยการใช้คำถามหรือข้อทดสอบ เพื่อต้องการทราบถึงความเข้าใจหรือการรับรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความลักษณะของรูปแบบการแสดงหรือดนตรี
2. วัดและประเมินผลจากพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกซึ่งทำได้โดยการสังเกต ในการสังเกตนั้นนอกจากจะสังเกตความก้าวหน้าทางด้านการแสดง การฟัง การร้อง ความผสมกลมกลืนในการเคลื่อนไหวแล้ว ยังต้องรวมไปถึงการสังเกตความเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติที่มีต่อดนตรี-นาฏศิลป์ เช่น ความสนใจ ความเอาใจใส่ การทำกิจกรรมกลุ่มหรือพัฒนาการทางอารมณ์ในขณะที่ทำกิจกรรมรวมถึงความคิดสร้างสรรค์ทั้งในและนอกชั้นเรียน เหล่านี้ต้องอาศัยการสังเกตของผู้สอนเป็นส่วนใหญ่

2.1.8 แนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนดนตรี - นาฏศิลป์

1. ตรวจสอบความรู้ความสามารถทางทักษะ เจตพิสัย และลักษณะนิสัยของผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำวัน (แบบ ป.02) จุดประสงค์ดังกล่าวเป็นจุดประสงค์สำคัญที่ต้องการให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายปลายทาง ซึ่งหลังจากได้ปฏิบัติกิจกรรมและวัดผลของแต่ละจุดประสงค์แล้ว ครูจะสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในด้านต่างๆ ได้ตามจุดประสงค์ สำหรับจุดประสงค์บางข้อที่รวมคุณลักษณะนิสัยที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวเด็กอาจไม่สามารถตรวจสอบหรือสรุปได้ทันทีหลังจากการสอบเสร็จสิ้นครูจึงจำเป็นต้องใช้เวลาเพื่อการสังเกตพฤติกรรมแล้วจึงประเมินผลสรุปภายหลัง

2. การประเมินผลปลายภาคเรียน/ปลายปี เป็นการประเมินผลเพื่อดูผลการเรียนโดยสรุปกระทำโดยนำจุดประสงค์ที่วัดได้ในแต่ละภาคเรียนมาพิจารณาประเมินผลปลายภาคเรียน/ปลายปี โดยใช้จุดประสงค์บางข้อที่สำคัญๆ มาเป็นตัวแทนจุดประสงค์ตลอดภาคหรือตลอดปี การประเมินผลปลายภาค/ปลายปี แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นการวัดและตรวจสอบพฤติกรรมในด้านการปฏิบัติจริง วิธีการประเมินอาจใช้การสังเกต การปฏิบัติจริง และใช้แบบสำรวจรายการหรือแบบการจัดอันดับคุณภาพ เป็นเครื่องมือประกอบการสังเกตได้

ตอนที่ 2 เป็นการวัดผลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความรู้ ความคิดของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบ ซึ่งอาจใช้วิธีการสอบข้อเขียนปากเปล่าตามความเหมาะสม

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี – นาฏศิลป์

ทัศนัย อายุเจริญ (2535 : 127 – 133) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ในด้านเป้าหมายนโยบายการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน และการวัดและการประเมินผล ผลการวิจัยว่า ด้านเป้าหมาย ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการกำหนดเป้าหมาย ในการเรียนการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ด้านนโยบายผู้บริหาร ส่วนใหญ่จัดครูเข้าสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ โดยคำนึงถึงความสามารถ และประสบการณ์ทางดนตรี-นาฏศิลป์ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุนโดยให้มีการสอนเครื่องดนตรีเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน ด้านการเตรียมการสอน ให้ความสำคัญของการเตรียมการสอน โดยครูมีการเตรียมสื่อการสอนอย่างพร้อมเพียง และมีการประชุมปรึกษาหารือก่อนทำการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีสอนที่ครูสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ทั้งในและนอกเวลาให้มากที่สุดคือ การฝึกทักษะการเล่นดนตรี ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่า สื่อการสอนซึ่งครูที่สอนในเวลาเรียนใช้มากที่สุดคือ เครื่องบันทึกเสียง ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน พบว่า สถานที่ที่ใช้เรียนวิชาดนตรี- นาฏศิลป์ทั้งในและนอกเวลาเรียนส่วนใหญ่เป็นห้องดนตรี-นาฏศิลป์โดยเฉพาะ และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ทั้งครูที่สอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ในเวลาและนอกเวลา มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความสามารถ และพัฒนาการทางด้านดนตรี – นาฏศิลป์ของนักเรียน โดยมีการสอนภาคปฏิบัติมากที่สุด

วิญญู ทรัพย์ประภา ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 210 คน และครูผู้สอนดนตรี-นาฏศิลป์ จำนวน 210 คน ผลของการศึกษาพบว่า

ในด้านความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูสอนดนตรีและนาฏศิลป์เกี่ยวกับการปฏิบัติในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครมีดังนี้

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยทุกเรื่องกล่าวคือในเรื่องการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การจัดทำกำหนดการสอนและการจัดทำตารางสอน

2. การจัดปัจจัย และสภาพต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน เพื่อการใช้หลักสูตรผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนครูผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยในด้านอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยในด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน สำหรับด้านวิชาการผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนครูผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด

3. การสอนของครู ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์มีความคิดเห็นว่าการเตรียมตัวของครูผู้สอนก่อนการสอนกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลมีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก แต่มีความคิดเห็นว่าการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย สำหรับเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก แต่ครูผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์น้อย

วิภาวดี ยงเจริญ ได้ศึกษาปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราษฎร์ในเขตการศึกษา 1 โดยใช้แบบสอบถามกับตัวอย่างประชากร 336 คน ซึ่งเป็นผู้บริหาร 160 คน และครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 176 คน ผลของการศึกษาในด้านการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์ พบว่า

ผู้บริหารเห็นการสอนดนตรีและนาฏศิลป์มีปัญหาในเรื่องการจัดหาหรือผลิตสื่อการเรียนจากเศษวัสดุในห้องที่ที่เหมาะสมตามเนื้อหาสอดคล้องตามจุดประสงค์ การใช้เทป เครื่องดนตรี รูปภาพ แผนภูมิ ฯลฯ ประกอบการสอนหรือสาธิตของครูในระดับปานกลางในเรื่องการสอนให้ครบตามแผนการสอนภายในเวลาที่กำหนดให้ (วิภาวดี ยงเจริญ. 2525 : 111)

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ซึ่งอยู่ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีความสำคัญต่อบุคลิกภาพ เจตคติของนักเรียน แต่การเรียนการสอนยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งส่วนหนึ่งน่าจะเกิดจากความสามารภในการร่ำและทัศนคติต่อวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

เรนน์ (Wrenn. 1968 : 1 – 4) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจ และปฏิบัติเป็นประจำ โดยพฤติกรรมนั้นอาจจะมาจากทักษะในการเรียนเทคนิคในการเรียนของบุคคลนั้น

โฮลท์แมน (Holtzman. 1965 : 17) ได้ให้ความหมายของนิสัยทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการใช้เวลา ซึ่งได้แก่ การเรียนรู้ใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่างการทำเรื่องส่วนหลังไม่ผลัดผ่อนหลีกเลี่ยง รอเวลา ทำให้เวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นเรื่อง

เรนน์ และลาร์เซน (Wrenn and Larsen. 1969 : 5 – 11) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียน ประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอประกอบด้วย สมาธิในการเรียน วิธีอ่าน และการจดจำคำบรรยาย การวางแผนการเรียน การแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียน และทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้นนิสัยทางเรียนจึงถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีทางการเรียนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในตัวผู้เรียนนอกจากนี้

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.2538 : 1) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วย ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ในการเรียน การจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน อดทน รับผิดชอบ ฟังตนเอง และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

ดังนั้นกล่าวได้ว่า นิสัยในการเรียน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจในการเรียนในทางปฏิบัติเป็นวิธีการในการเรียนที่กระทำซ้ำ ๆ จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียน

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียน

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โพพม และมัวร์ (สุกัญญา แยมยิ้ม.2540:30อ้างอิงจากPopham and Moore : 1960 : 552 – 554) ศึกษาพบว่า นิสัยในการเรียน ทักษะคิดในการเรียน และการปรับตัวทางด้านการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน ให้ออกแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทักษะคิดในการเรียนและมีความสอดคล้องกับ มอร์ริส (Morris. 1961 : 23) ซึ่งศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคะแนนนิสัยในการเรียน และทักษะคิดในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

นอกจากนี้ ออยโว (สุกัญญา แยมยิ้ม.2540:20)อ้างอิงจากKoivo. 1980 : 2524 – A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทักษะคิดในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัย และทักษะคิดในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ (2525 : 95 – 98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้และความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทักษะคิด แรงจูงใจ และนิสัยในการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน พบว่าทักษะคิด แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละบุคคล

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียนที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า นิสัยทางการเรียน และทักษะคิดในการเรียน มีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนเพื่อแสวงหาความรู้ ในการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จ ในการศึกษาเล่าเรียน และการทำงานต่อไปในอนาคต

3.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

3.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอนปัจจุบันโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตคนให้เป็นพลเมืองดี เนื่องจากโรงเรียนมีอิทธิพลต่อเด็กมากกว่าสถาบันอื่น ดังนั้นโรงเรียนจึงควรตระหนักถึงบทบาทของตนเองที่จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนดังที่ ละเมียด ลิมอักษร (2519 : 23 – 28) ได้กล่าวว่าโรงเรียนเป็นสถานที่ ซึ่งจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาแก่เด็กโดยตรงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนจึงเป็นบรรยากาศทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เด็กได้พบสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง เช่น ได้มีการสมาคมติดต่อกับครูและเพื่อนนักเรียนในวัย ต่างๆ ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครูได้เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ได้อ่านหนังสือในห้องสมุด ได้ดูภาพยนตร์และโทรทัศน์และได้ฟังวิทยุที่ครูจัดขึ้นเพื่อประกอบการสอน ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษทั้งสิ้น ช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ

สุพิชญา ธีระกุล และคนอื่น ๆ (2524 : 182 – 187) ได้เสนอแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนไว้หลายประการ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพโรงเรียนและห้องเรียน โรงเรียนจัดอาคารสถานที่ถูกหลักวิชา เช่นการวางแผนแนวอาคารถูกทิศทาง ได้รับแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่ร้อนอบอ้าวจนเกินไป ไม่มีเสียงดังรบกวนภายในตกแต่งด้วยสิ่งที่สวยงาม เป็นระเบียบ เพื่อช่วยให้บรรยากาศร่มรื่น น่าเรียน สภาพห้องเรียนควรยืดหยุ่น

ได้ตลอดเวลา บริเวณควรสะอาดสวยงาม โต๊ะเก้าอี้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและขนาดต้องเหมาะสมกับผู้เรียน เพราะสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะสร้างเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดี

2. หลักสูตร คือ แนวทางที่โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดให้ตรงกับความมุ่งหมายของการศึกษา และตรงกับความต้องการของเด็กแต่ละวัย

3. แบบเรียนและบทเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และถือว่าเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่โรงเรียนจะขาดเสียมิได้อีกสิ่งหนึ่งที่ครูสามารถจัดให้นักเรียนก็คือ การจัดบทเรียน ซึ่งครูควรพิจารณาเลือกสรรแต่เฉพาะที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ซึ่งเหมาะสมกับวัย ความรู้ ความสนใจความต้องการของเด็กและท้องถิ่น

4. อุปกรณ์การศึกษา เป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและง่ายขึ้น การจัดใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้ได้ผลดีนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะความสนใจของครูว่าจะใช้อุปกรณ์นั้นๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และใช้ได้ถูกต้องเพียงใด

5. กิจกรรมต่างๆ ในการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำนั้นตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ กิจกรรมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งมีกิจกรรมมากมายหลายอย่าง ที่ครูสามารถจัดให้เด็กได้ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด การเขียน กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงออกและกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้าง และประดิษฐ์ เป็นต้น

6. เวลาและโอกาส การเรียนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับเวลาเช่นเดียวกัน ครูต้องจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอน เวลาควรมีการยืดหยุ่นไปตามเนื้อหาหรือสาขาวิชาไม่ควรมีความกฎเกณฑ์ตายตัว

7. สถานที่ที่ใช้ในการเรียนนั้น อาจไม่ได้หมายถึง ห้องเรียนเพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจเป็นสนามโรงเรียนหรือสถานที่ไปทัศนศึกษาด้วย สถานที่จึงมีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกรัก และ บรรยากาศของการศึกษาเล่าเรียน การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียน ช่วยให้ ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ช่วยให้สังคมของเด็กดีขึ้นอย่างไรก็ตาม สถานที่ที่จะใช้เรียนต้อง ไม่มีเสียงรบกวนจนไม่สามารถใช้สมาธิได้ และจะต้องไม่วิเวกวังเวงจนดูเลิกลืบน่ากลัว ไม่เสี่ยงภัยหรือใกล้สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสกปรก และสถานที่นั้นจะต้องเป็นประโยชน์ต่อการสอนโดยตรง

8. ผู้เรียน การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้และเป็นผลดีก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนมีความพร้อมมีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้และรับรู้ครูจะต้องกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียน หรือเมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนก็ควรให้โอกาสแก่ผู้เรียน ทันทีที่ครูผู้สอนจะต้องหมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน หากแสดงความรู้สึกว่ามีความวิตกกังวล มีความคับข้องใจ ครูจะต้องช่วยลดความรู้สึกนั้นๆ เสียก่อน และพยายามสร้างบรรยากาศที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่

9. ผู้สอนและวิธีสอน ครูถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่ง ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลดี นักการศึกษาต่างประเทศและการวิจัยการศึกษาได้ระบุไว้แน่ชัดว่ายังไม่มีอุปกรณ์การสอนใด ๆ ในโลกนี้ที่จะใช้แทนครูที่มีความสามารถทางการสอนได้

พรรณี ชูทัย เจนจิต (พรรณี ชูทัย เจนจิต.2522 : 190) ได้สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบที่จะช่วยพัฒนานักเรียนคือ การคำนึงถึงการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งควรมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. บรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge) โดยครูผู้สอนกระตุ้นให้กำลังใจให้เด็กเชื่อมั่นความสามารถของตนที่จะทำงานนั้น ๆ แม้ว่าจะเป็นงานที่ค่อนข้างยาก

2. บรรยากาศที่อิสระ (Freedom) เป็นบรรยากาศที่เด็กมีโอกาที่จะเลือกในสิ่งที่มีความหมายและคุณค่า ซึ่งรวมถึงโอกาที่จะทำผิดพลาดด้วย บรรยากาศนี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเองที่จะศึกษาค้นคว้า ไม่เกิดความตึงเครียด

3. บรรยากาศซึ่งมีการยอมรับนับถือ (Respect) การที่ครูเห็นคุณค่าในตัวเด็กเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนามโนคติเกี่ยวกับตนเอง จะมีผลต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กและยังทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณเองมีคุณค่า และยอมรับนับถือในตนเองด้วย

4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น (Warmth) การที่ครูมีความเข้าใจเป็นมิตร ยอมรับตลอดจนให้ความช่วยเหลือ จะทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นสบายใจ อยากเข้าไปติดต่อด้วย

5. บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control) เป็นความจำเป็นที่ครูจะต้องฝึกให้เด็กมีวินัยแต่มีได้อยู่ภายใต้การควบคุมลงโทษ แต่ครูต้องมีความสุภาพ มีความหนักแน่น และไม่ให้สิทธิพิเศษกับเด็กบางคน

6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success) เป็นสิ่งที่ครูควรจะทำให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน คนเราจะเรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถนั้นมิใช่จากความล้มเหลว แต่จากความสำเร็จ

สิริวรรณ ศรีพหล (2526 : 172 - 174) ได้สรุปแนวทางการจัดบรรยากาศในห้องเรียนสำหรับครูที่จะนำไปปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้คือ

1. บรรยากาศของการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีพัฒนาการทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมอย่างเต็มที่ ฝึกฝนการใช้สติปัญญา คือ มีกระบวนการในการคิดอย่างมีเหตุผล การมีเจตคติที่ดีต่อผู้อื่น การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นรวมทั้งการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น

2. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติในการควบคุมตนเองและรับผิดชอบตนเอง โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ให้โอกาสนักเรียนในการค้นคว้าหาวิธีการด้วยตนเอง โดยครูคอยให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้น

3. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีจะต้องส่งเสริมนักเรียนให้มีความคิด และแนวการปฏิบัติแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้อาจเริ่มมาจากครูเป็นตัวอย่างที่ดี มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี ยอมรับมติของกลุ่ม

สุปรินา หิรัญโต (2524 : 183) ได้กล่าวถึงหลักการจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ดี ไว้ดังนี้ คือ

1. ควรมีแสงสว่างในห้องเรียนในระดับที่มองเห็นได้เร็ว สบายตาและชัดเจน

2. ควรไกลจากแหล่งกำเนิดเสียงรบกวนจากบริเวณรอบ ๆ หรือภายนอกห้องเรียน เพราะเสียงรบกวนจะทำให้รู้สึกรำคาญ เครียด กระวนกระวายและเหน็ดเหนื่อย นอกจากนั้น เสียงรบกวนยังเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียนฉะนั้น ควรมีการควบคุมเสียงรบกวน เลือกที่ตั้งโรงเรียนให้ไกลจากเขตจราจรแออัดแน่น ทางรถไฟ เป็นต้น

รอเจอร์ส มีความเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนว่า ควรคำนึงถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความคิดกับความรู้สึก ทำที่ที่มีต่อกันตลอดจนเจตคติ ค่านิยม ความเชื่อ ควรได้รับความสนใจ และให้ความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการเน้นการวิชาและสติปัญญา เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศไม่ตึงเครียดเป็นการเสริมความอบอุ่นมั่นใจ และเชื่อถือนกันระหว่างครูและนักเรียนจึงย่อมจะเอื้ออำนวยการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสุขภาพจิตของนักเรียนได้มาก ดังนั้นบรรยากาศในชั้นเรียนที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเองมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน

จากเอกสารสรุปได้ว่า บรรยากาศในชั้นเรียนควรมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเสริมสร้างพัฒนาความขยันซึ่งจะต้องเป็นห้องเรียนที่มีบรรยากาศอบอุ่นเป็นกันเอง มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนด้วยกันเอง นักเรียนทุกคนนับถือกฎเกณฑ์และระเบียบของห้องเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนจนครมีความเข้าใจนักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกในการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นทั้งนักเรียนและครู จึงมีหน้าที่สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนร่วมกัน

3.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

3.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง ความสัมพันธ์หรือการเกี่ยวข้องกันของบุคคลในแต่ละสังคม อันเป็นผลทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สามารถสร้างความคาดหวังในการอยู่ร่วมกัน ทั้งยังสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ และการปรับตัวทางสังคมของบุคคลได้เป็นอย่างดีอีกด้วย (พิสิทธิ์ ปทุมบาล. 2532 : 16 ; อ้างอิงจาก Philip and The Merrian. 1966)

ชัยพร วิชชาวุธ (2530 : 69) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบระหว่างบุคคล มนุษย์อยู่เป็นสังคม การกระทำของมนุษย์ แต่ละคนจึงสัมพันธ์กับการกระทำของคนอื่น ๆ ในสังคม เกิดขึ้นทันทีเมื่อการกระทำของคนหนึ่ง มีผลกระทบต่อผลกรรมที่อีกคนหนึ่งจะได้รับ

ซิคเกอร์ (วิลล หนองพงษ์. 2538 : 22 ; อ้างอิงจาก Chickering. 1968) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกอดทนที่จะอยู่ ร่วมกับบุคคลอื่นและเปลี่ยนจากการพึ่งพาตนเองหรือพึ่งพาบุคคลอื่นไปสู่การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ซึ่งความอดทนที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ได้แก่ การสามารถยอมรับความแตกต่างของบุคคลอื่นได้และการมีใจกว้างส่วนการเปลี่ยนจากการพึ่งพาตนเองหรือพึ่งพาบุคคลอื่นไปสู่การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ได้แก่ การไว้วางใจกัน การให้ความช่วยเหลือสนับสนุน การให้และการรับ เป็นต้น

อัลแมน (เมตตา จินดารักษ์. 2525 : 11 ; อ้างอิงจาก Ulman. 1957) ได้ระบุว่าวัยรุ่นที่มีปัญหาสัมพันธภาพกับเพื่อนจะมีปัญหาการเรียนในโรงเรียน และปัญหาทางอารมณ์ เช่น เมื่อผลการเรียนไม่ดีจะมีอารมณ์ตึงเครียด และไม่มีความสุข

ไวท์ (ปิยะรัตน์ นุชผ่องใส. 2530 : 24 ; อ้างอิงจาก White. 1958 : 343) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลว่า จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนนักศึกษาผ่านพ้นปัญหาในการเรียนและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพจิตที่ดีในอนาคต

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกต่อบุคคลอื่นที่เป็นสมาชิกในสังคมเดียวกัน เพื่อให้เกิดความรักความไว้วางใจ และช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน

3.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

จงกล ศตะกฐิ (2500 : 70 – 74) ได้ศึกษาปัญหาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และชั้นเตรียมอุดมศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดพระนคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีปัญหาสัมพันธภาพกับเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.75 รองลงมา คือ มีปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ข้อบังคับของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.25 และปัญหาการเงิน คิดเป็นร้อยละ 53.75 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ปัญหาความสัมพันธ์กับครูอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 37.50

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีปัญหาด้านสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นมักจะมีปัญหาด้านการเรียนด้วย และนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงจะมีลักษณะที่สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ดีกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนปานกลาง และต่ำ

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์

4.1 ประวัติของโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์

โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน ตั้งอยู่เลขที่ 7 ถนนคอนเวนต์ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2450 โดยคุณแม่เอธิการินีแซงค์ ซาเวียร์ภคินีคณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ปัจจุบันมีนางสาวจันทร์เพ็ญ ชีรานนท์ เป็นผู้บริหาร อนุญาตและผู้จัดการ นางสาววิภา เลด เป็นครูใหญ่ ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 16 ไร่ 1 งาน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปี พ.ศ. 2540 ทางโรงเรียนได้เริ่มเปิดทำการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ปีแรกเริ่มเปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 และจะค่อย ๆ เปิดเพิ่มขึ้นปีละ 1 ชั้น จนจบหลักสูตร ปีการศึกษา 2542 เริ่มสอนภาษาอังกฤษแบบ intensive ให้กับผู้สมัครใจในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพในเรื่องปริมาณนั้นมีขอบเขตจำกัด แต่คุณภาพยังคงพัฒนาต่อไป เพื่อบรมกุหลิดาไทยให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพของประเทศชาติ

โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ได้รับความสนพระทัยและพระมหากรุณาจากพระมหากษัตริย์, สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จทอดพระเนตรกิจการของโรงเรียน

ปี พ.ศ. 2464 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) เสด็จทอดพระเนตรผลงานของโรงเรียน ในฐานะเป็นสถาบันการศึกษาทันสมัยที่ได้ชื่อว่า บรมกุหลิบตร กุหลิดา ให้ก่อปรด้วยคุณงามความดี เครื่องวัดในศีลธรรม ตั้งมั่นอยู่ในระเบียบวินัย และชนบประเพณีอย่างดีเยี่ยม การเสด็จพระราชดำเนินครั้งนั้น ยังให้เกิดความซาบซึ้งในพระมหากรุณาเป็นล้นพ้น

ปี พ.ศ. 2505 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถฯ โปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานในพิธีเปิดอาคารและทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน และในปี พ.ศ. 2522 เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานอีกครั้งหนึ่งในงานฉลองครบรอบการก่อตั้ง 72 ปี ของโรงเรียน ยังความปลาบปลื้มแก่บรรดาเซอร์คณาจารย์ และนักเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ในพระมหากรุณาเป็นล้นพ้น

นอกจากนี้โรงเรียนยังได้รับพระมหากรุณาจากพระบรมวงศานุวงศ์ในราชวงศ์จักรีหลายพระองค์ เสด็จเยี่ยมชมกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียนหลายวาระโอกาส อาทิ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ, พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาฯ

โรงเรียนได้รับพระราชทานรางวัลการจัดการศึกษาดีเด่นระดับชาติ 5 ครั้งด้วยกัน และยังได้รับรางวัลอื่น ๆ อีกมากมาย ปัจจุบันโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้น บริษัท ห้างร้าน โรงงาน อุตสาหกรรม ตลอดจนสถานศึกษา พากันตื่นตัวเรื่องคุณภาพ และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ จึงประกาศใช้นโยบายคุณภาพ ISO 9002 และนโยบาย ระบบสิ่งแวดล้อม ISO 14001 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2541 ต่อจากนั้น คณะผู้บริหาร ครู นักเรียน ตลอดจนบุคลากรทั้งใน และนอกโรงเรียน ก็ช่วยกันทำ ให้นโยบายนั้นเป็นความจริง โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ได้รับการรับรองคุณภาพ ISO 9002 จากบริษัท Bureau Veritas Quality International (BVQI) เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2542

ตลอดระยะเวลา 92 ปี โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ ตามความเหมาะสมกับกาลเวลา และจะคงเจริญก้าวหน้าต่อไป ถ้าทุกฝ่ายรักและช่วยกันทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

4.2 ปรัชญาการศึกษา (Philosophy)

การศึกษาของโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจถึงสัจธรรมอันสูงส่งแห่งความเป็นมนุษย์ ด้วยการดำเนินชีวิตอย่างมีระเบียบ วินัย สุภาพ เรียบง่าย และเปี่ยมด้วยเมตตาธรรมมีเจตนารมณ์แน่วแน่ที่จะศึกษาศาสตร์และศิลป์แขนงต่าง ๆ ประกอบหน้าที่การงานซึ่งตนเองรับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถรวมทั้งเรียนรู้ที่จะรักษาสุขภาพพลานามัยของตนเพื่อให้ร่างกายและจิตใจอยู่ในสภาวะที่จะประพฤติและปฏิบัติภารกิจให้ลุล่วงไปด้วยดี

คำขวัญของโรงเรียน คือ

“ศึกษาดี มีวินัย ใจเมตตา ใฝ่หาคุณธรรม เลิศล้ำการงาน”

โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์คาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้จะเป็นผู้ที่

1. เป็นศาสนิกชนที่ดี มีคุณธรรม
2. รักในคุณค่าของวัฒนธรรมไทย
3. มีวิจรรณญาณกล้าที่จะยืนหยัดและมั่นคงในการประพฤติปฏิบัติชอบ
4. เรียบง่าย มีวินัยในตนเอง
5. มีความเป็นประชาธิปไตย เคารพสิทธิของผู้อื่น และมีความเข้าใจเอาใจใส่ความต้องการของผู้อื่น
6. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคม
7. มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่หาความรู้ และเป็นเลิศทางวิชาการ
8. มีอาชีพที่ดีและซื่อสัตย์สุจริต รักการทำงาน อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
9. มีทักษะ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี
10. มีคุณภาพดีทั้งกายและใจ

4.3 นโยบายคุณภาพ ISO 9002

โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตโดยยึดหลัก **“ความรู้คู่คุณธรรม”** จึงมีเจตนารมณ์ที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งศาสตร์และศิลป์แขนงต่าง ๆ พร้อมทั้งมีวินัย ใฝ่หาคุณธรรม

1. เพื่อบรรลุเป้าหมาย คณะกรรมการผู้บริหารโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์จึงมีนโยบายตั้งระบบประกันคุณภาพตามข้อกำหนดมาตรฐานคุณภาพ ISO 9002
2. คุณภาพและความมุ่งมั่นนี้ เป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร ครูและพนักงาน ดังนั้นจึงมีการประกาศใช้ระเบียบปฏิบัติทุกกระบวนการที่มีผลกระทบต่อคุณภาพ เพื่อการอบรมสั่งสอน ดังนั้นนักเรียน ครู และพนักงานจึงต้องยึดถือและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
3. ระเบียบปฏิบัติทุกกระบวนการจะได้รับการธำรงรักษา ทบทวนและปรับปรุงให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
4. ครูและพนักงานจะได้รับการศึกษาอบรมทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อให้ทราบและเข้าใจระบบคุณภาพอย่างถูกต้อง การบรรลุเป้าหมายด้านคุณภาพจะต้องได้รับความร่วมมือ และการสนับสนุนจากคณะผู้บริหาร ครูและพนักงานทุกคน ทุกระดับอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

4.4 อุดมการณ์ วัฒนธรรม ความสำเร็จ และค่านิยมของโรงเรียน

โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์มุ่งเน้นคุณภาพชีวิต และคุณภาพทางการศึกษา มุ่งมั่นให้ผู้ที่เข้ารับการศึกษานในสถาบันแห่งนี้เป็นผู้ที่มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และรู้จักแบ่งปันสิ่งที่ตนมีอยู่ให้แก่ผู้ที่ยากไร้ด้อยโอกาส และผู้ที่มีความต้องการช่วยเหลือเร่งด่วน เคารพในศักดิ์ศรีของผู้อื่น เคารพผู้อาวุโสกว่าทั้งคุณวุฒิและวัยวุฒิ มีประชาธิปไตย ซื่อสัตย์สุจริต แก้ปัญหาในชีวิตด้วยสันติวิธี มีความรับผิดชอบต่องานตนเองและส่วนรวม มีความรู้พื้นฐานและความแตกฉานทางภาษาและคอมพิวเตอร์ เพื่อการสื่อสารยุคใหม่

โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ต้อนรับผู้ปกครองและนักเรียนในทุกระดับฐานะด้วยความเท่าเทียมกัน ให้ความเคารพในศักดิ์ศรีของแต่ละบุคคลเอาใจใส่ต่อสิ่งแวดล้อม อำนวยความสะดวกและสิ่งเอื้อต่อการเรียนการสอนให้ความสำคัญในการเคารพต่อกฎ ระเบียบ วินัย รักษาความสะอาด และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้คุณค่าต่อวัฒนธรรมไทย ส่งเสริม นักเรียนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการต่างๆ ทั้งด้วยการอ่าน การเขียน การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งเสริมการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางให้การศึกษากเป็นกระบวนการตลอดชีวิต ที่ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงกิจกรรมการศึกษาและการฝึกอบรมในทุกช่วงเวลาของชีวิต ปรับปรุงมาตรฐานการพัฒนาและการสรรหาครู ตลอดจนการจัดการเรื่องสวัสดิการเพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคลากรในโรงเรียน

นโยบายสิ่งแวดล้อม ISO 14001

โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม คริสตศักราช 1907 มุ่งผลิตนักเรียนให้มีความรู้ ทักษะ ความคิดริเริ่ม คิดอย่างมีวิจารณญาณ เน้นกระบวนการเรียนแบบวิทยาศาสตร์ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาประเทศและรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อโลก จึงจัดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมทั่วทั้งโรงเรียนตามมาตรฐาน ISO 14001 เพื่อให้มั่นใจว่า

1. การรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและการป้องกันมลพิษ จะได้รับการจัดทำเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ปฏิบัติและทบทวนเพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2. กฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากกิจการของโรงเรียนจะได้รับการปฏิบัติตามอย่างสอดคล้อง

3. คุณภาพของสิ่งแวดล้อมและการใช้พลังงาน ตลอดจนทรัพยากรอย่างประหยัดถือเป็นความรับผิดชอบของบุคลากรทุกคน จึงได้ประกาศใช้ระเบียบปฏิบัติและจัดฝึกอบรม เพื่อให้บุคลากร และนักเรียนทุกคนต้องยึดถือและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างเคร่งครัด

4. การสร้างจิตสำนึกต่อคุณภาพของสิ่งแวดล้อมรวมทั้งนโยบายสิ่งแวดล้อมจะได้รับการปฏิบัติและเผยแพร่แก่บุคลากร ผู้ปกครอง และสังคมทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ จำนวน 594 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ จำนวน 295 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ของ ยามาเน่ (Yamane. 1970 : 582) ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ห้องเรียนเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ออกเป็น 11 ห้อง รวม 594 คน
2. ผู้วิจัยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากตารางของยามาเน่ (Yamane. 1970 : 582) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง 295 คน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประชากรต่อกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 2 : 1 ผู้วิจัยจึงสุ่มนักเรียนแต่ละห้อง โดยใช้สัดส่วนประชากรต่อกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 2 : 1 ได้จำนวนทั้งสิ้น 259 คน ดังแสดงใน ตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกระดับชั้น

ชั้น / ห้อง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ป.5/1	55	27
ป.5/2	55	27
ป.5/3	54	27
ป.5/4	54	27
ป.5/5	54	27
ป.5/6	54	27
ป.5/7	53	26
ป.5/8	54	27
ป.5/9	54	27
ป.5/10	53	26
ป.5/11	54	27
รวม	594	295

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ซึ่งมี 7 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจ
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี – นาฏศิลป์

วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจ

ตัวอย่าง แบบสอบถามด้านส่วนตัวนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดเติมข้อความในช่องว่างให้ครบถ้วน

1. คะแนนเฉลี่ยสะสมทุกวิชาจากการวัดผลกลางภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2544 ได้.....คะแนน
2. คะแนนเฉลี่ยวิชาดนตรี-นาฏศิลป์วิชาการจากการวัดผลกลางภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2544 ได้.....คะแนน
3. ผู้ปกครองของนักเรียน มีรายได้.....บาท/เดือน
(รายได้ของบิดามารดาพร้อมกัน หรือรายได้ของผู้ปกครองนักเรียน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียนมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- 2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 2.3 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 2.2 ไปให้ผู้ทรง

คุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2.4 นำแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 23 ข้อ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้ มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาเป็นแบบสอบถามได้ค่า t ระหว่าง 1.79 – 5.68 จำนวน 23 ข้อ

2.5 หาความเชื่อของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2.4 โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7121

ลักษณะแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นประจำทุกครั้ง
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียน และบางครั้งก็ไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมาก
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่ตรงเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นประจำทุกครั้ง
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียน และบางครั้งก็ไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมาก
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่ตรงเลย

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>การแบ่งเวลาในการเรียน</u> ข้าพเจ้าแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับการบ้าน					
00	<u>การเข้าชั้นตรงตามเวลา</u> ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา					
000	<u>การส่งงานตามกำหนดเวลา</u> ข้าพเจ้าส่งการบ้านที่ทำด้วยตนเองตามกำหนด					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง นิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง นิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง นิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3.3 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์(Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 3.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภะ ตรวจสอบด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

3.4 นำแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว จำนวน 23 ข้อ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้ มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาเป็นแบบสอบถามได้ค่า t ระหว่าง 1.86 – 5.09 จำนวน 23 ข้อ

3.5 หาความเชื่อของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 3.4 โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7726

ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนจริง บางครั้งก็ไม่ตรงกับความจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยมาก

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ความตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนจริง บางครั้งก็ไม่ตรงกับความจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยมาก

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ผู้ปกครองชมข้าพเจ้าเมื่อทำคะแนนได้ดี.....					
00	ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า.....					
000	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนข้าพเจ้าจะปรึกษาผู้ปกครอง.....					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้
จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้
จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

(วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศทางการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4.3 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 4.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ ตรวจสอบด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

4.4 นำแบบสอบถามแบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอนจำนวน 37 ข้อ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนเวนนต์ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้ มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาเป็นแบบสอบถามได้ค่า t ระหว่าง 1.78 – 7.45 จำนวน 37 ข้อ

4.5 หาความเชื่อของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 4.4 โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .5535

ลักษณะแบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็นของนักเรียนต่อบรรยากาศทางการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามชนิดกาเครื่องหมาย ✓ ข้อความที่ตรงกับบรรยากาศทางการเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือช่องใด ช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

- จริงที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
- จริง

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
- จริงบ้าง

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
- จริงน้อย

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
- จริงน้อยที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
000	ด้านบรรยากาศการเรียนวิธีการสอนของครู					
	ครูมีวิธีสอนทำให้การเรียนน่าสนใจ.....					
000	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา.....					
	สถานที่เรียน					
000	อากาศในห้องเรียนถ่ายเทดี.....					
	สภาพในห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย.....					
000	สื่ออุปกรณ์การเรียน					
	อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครูใช้มีสภาพที่ดีในการใช้งาน.....					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด

ให้

5

คะแนน

จริง

ให้

4

คะแนน

จริงบ้าง

ให้

3

คะแนน

จริงน้อย

ให้

2

คะแนน

จริงน้อยที่สุด

ให้

1

คะแนน
2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด

ให้

1

คะแนน

จริง

ให้

2

คะแนน

จริงบ้าง

ให้

3

คะแนน

จริงน้อย

ให้

4

คะแนน

จริงน้อยที่สุด

ให้

5

คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง บรรยากาศทางการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง บรรยากาศทางการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง บรรยากาศทางการเรียนการสอนอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

5.3 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 5.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

5.4 นำแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน จำนวน 14 ข้อ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้ มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาเป็นแบบสอบถามได้ค่า t ระหว่าง 2.11 – 5.00 จำนวน 14 ข้อ

5.5 หาความเชื่อของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 5.4 โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .60

ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็นของนักเรียนต่อสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดกาเครื่องหมาย ✓ ข้อความที่ตรงกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

- ตัวอย่าง** แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
- คำชี้แจง** ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือช่องใด ช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่
จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	การปฏิบัติตน					
00	ครูรับฟังเหตุผลของนักเรียน.....					
000	ครูสนใจนักเรียนทุกคนในห้อง.....					
000	เมื่อนักเรียนเจ็บป่วยครูให้ความดูแลอย่างใกล้ชิด...					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้
จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้
จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

- คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับดี
- คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

6.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

6.3 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์(Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 6.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

6.4 นำแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 10 ข้อ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้ มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาเป็นแบบสอบถามได้ค่า t ระหว่าง 2.37 – 10.78 จำนวน 10 ข้อ

6.5 หาความเชื่อของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 6.4 โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .75

ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็นของนักเรียนต่อสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดกาเครื่องหมาย

✓ ข้อความที่ตรงกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

- ตัวอย่าง** แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- คำชี้แจง** ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใด ช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่
จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จ ริ น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน					
	ข้าพเจ้ากับเพื่อนร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยความสามัคคี.....					
00	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียนเพื่อนก็ช่วยอธิบาย...					
000	ข้าพเจ้ามักมีเรื่องทะเลาะกับเพื่อน.....					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้
จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้
จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

- คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับดี
- คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

7.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

7.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามของดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา (2536) และจรัส อุ่นจิตติวัฒน์ (2532) ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

7.3 นำแบบสอบถามไปหาหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 7.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

7.4 นำแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ จำนวน 28 ข้อ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้ มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาเป็นแบบสอบถามได้ค่า t ระหว่าง 2.05 – 5.46 จำนวน 28 ข้อ

7.5 หาความเชื่อของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 7.4 โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78

ลักษณะแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็นของนักเรียนต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นแบบสอบถามชนิดกาเครื่องหมาย ✓ ข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิกเอิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใด ช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ด้านความทะเยอทะยานทางการเรียน					
	ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ข้าพเจ้าจะเปรียบเทียบผลการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เรียนได้ดีขึ้น.....					
00	เมื่อข้าพเจ้าได้ทำงานที่ครูมอบหมายไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะทำให้อุบัติให้ได้.....					
	ด้านการพึ่งตนเองทางการเรียน					
0	เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยในบทเรียน บทเพลง หรือทำนองต่างๆ ข้าพเจ้าจะถามครูด้วยตนเอง.....					
	ข้าพเจ้าพยายามฝึกฝนทำนอง หรือบทเพลงอย่างหนักแม้จะเป็นเพลงที่ยาก.....					
00	ด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน					
	หลังจากครูสาธิตทำนอง หรือ ให้บทเพลงแล้ว ข้าพเจ้ารีบฝึกฝนงานที่ได้รับมอบหมายทันที.....					
0	ข้าพเจ้าไม่กล้าถามครูเมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจทำนอง หรือมีข้อสงสัยในบทเพลง.....					
00	ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองทางการเรียน					
	เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจจะทำอะไรแล้ว แต่เมื่อถึงเวลานั้นจริงๆ ข้าพเจ้าไม่ได้ทำตามที่ตั้งใจไว้.....					
00	ข้าพเจ้าไม่เคยขาดเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์เลย ถ้าไม่จำเป็น.....					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ อยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ อยู่ในระดับไม่ดี

0

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 295 ฉบับ ได้คืนมาทุกฉบับแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ ปรากฏว่าสมบูรณ์จำนวน 239 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 81.02 ระหว่างวันที่ 21 ธันวาคม 2544 ถึงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2545
3. ผู้วิจัยให้คะแนนแบบสอบถามในข้อ 2 ตามเกณฑ์ที่กำหนดและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน
 - 3.1 หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
 - 3.2 หาดัชนีที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 7 ตัว ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย /
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน /
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง /
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในรูปคะแนนดิบ
df	แทน	Degree of freedom
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Squares
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของการพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของการพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$\hat{Y}$	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Y	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์
x_1	แทน	นิสัยทางการเรียน —
x_2	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์
x_3	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
x_4	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
x_5	แทน	บรรยากาศในการเรียนการสอน
x_6	แทน	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
x_7	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่างๆ โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
- 3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

- ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้
- ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ นิสัยทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 - ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาค้นคว้า

- ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ นิสัยทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจทางครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดังแสดงในตาราง 2

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
X ₁ นิสัยทางการเรียน	239	3.38	0.46	ปานกลาง
X ₂ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	239	6.40	1.38	สูง
X ₃ ฐานะทางเศรษฐกิจทางครอบครัว	239	9.2389.12	402979.09	สูง
X ₄ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว	239	4.02	0.50	ดี
X ₅ บรรยากาศการเรียนการสอน	239	3.69	0.52	ดี
X ₆ สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน	239	3.66	0.58	ปานกลาง
X ₇ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	239	3.64	0.56	ปานกลาง
Y แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์	239	3.26	0.39	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยของตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจทางครอบครัวสูง และมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอนดี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ นิสัยทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร นิสัยทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ครอบครัว บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y
X ₁	1.00	0.1376	0.0344	0.4797	0.2992	0.4133	0.2813	0.5329*
X ₂		1.00	0.0504	0.323	0.0259	0.0527	0.0676	0.0588
X ₃			1.00	0.0033	0.0110	0.0003	0.0573	0.0034
X ₄				1.00	0.3782	0.3431	0.3473	0.3473*
X ₅					1.00	0.7127	0.3029	0.3029*
X ₆						1.00	0.3473	0.4469*
X ₇							1.00	0.2076*
Y								1.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธภาพในระหว่างตัวพยากรณ์กับแรงจูงใจในการเรียนมีค่าระหว่าง .0037 - 0.5329 ซึ่งตัวแปรนิสัยทางการเรียน (X₁) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X₄) บรรยากาศในการเรียนการสอน (X₅) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X₆) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₇) มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) ฐานะทางเศรษฐกิจ (X₃) ไม่มีความสัมพันธ์กับกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 4 และ 5

ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเมื่อใช้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	12.60851	6.30426	62.41797**
Residual	236	23.83615	0.10100	
Total	238	36.44466		

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปร 2 ตัว เชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ จึงคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวแปร	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁	.360	.049	.419	.533	.284	94.01667**
X ₁ X ₆	.185	.038	.273	.588	.346	62.41797**
	R	=	.588			
	R ²	=	.346			
	SE	=	.318			
	a	=	1.367			

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเรียงลำดับตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X₁) และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X₆) ตามลำดับ และตัวแปรทั้ง 2 ตัวดังกล่าวสามารถร่วมทำนายความแปรปรวนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนได้ร้อยละ 34.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในการสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 1.367 + .360 X_1 + .183 X_6$$

สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .419 X_1 + .273 X_6$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียน

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียน
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียน

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ คอนเวนต์ จำนวน 594 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ จำนวน 295 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ของยามานะ (Yamane. 1970 : 582) ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยใช้ห้องเรียนเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ซึ่งมี 7 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิกเอิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7121

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิกเอิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7726

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิกเคอร์ต (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 37 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .5535

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิกเคอร์ต (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .60

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิกเคอร์ต (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .75

ตอนที่ 7 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิกเคอร์ต (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7844

การดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 295 ฉบับ ได้คืนมาทุกฉบับแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ ปรากฏว่าสมบูรณ์จำนวน 239 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 81.02 ระหว่างวันที่ 21 ธันวาคม 2544 ถึงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2545
3. ผู้วิจัยให้คะแนนแบบสอบถามในข้อ 2 ตามเกณฑ์ที่กำหนดและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรนิสัยทางการเรียน (x_1) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (x_4) บรรยากาศในการเรียนการสอน (x_5) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (x_6) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (x_7) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (x_2) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (x_3) ไม่พบความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

3. ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเรียงลำดับตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปถึ้น้อยที่สุด ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X_1) และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_6) ตามลำดับ และตัวแปรทั้ง 2 ตัวดังกล่าวสามารถร่วมทำนายความแปรปรวนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนได้ร้อยละ 34.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ในการสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.367 + .360 X_1 + .183 X_6$$

สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = .419 X_1 + .273 X_6$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเบื้องต้น พบว่า

1. ตัวแปรนิสัยทางการเรียน (x_1) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (x_4)

บรรยากาศในการเรียนการสอน (x_5) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (x_6) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (x_7) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ (x_2) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (x_3) ไม่พบความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

1.1 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

1.1.1 นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพราะ นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดีมีพฤติกรรมตั้งใจเรียน มีความสนใจการเรียน มีการวางแผนในการเรียน ทบทวนบทเรียน มีความขยัน เอาใจใส่ มีความพยายาม ตั้งใจเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จาโคโบวิทซ์ (1971 : 119-115) จัดให้นิสัยทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งทางด้านความมานะบากบั่นและกล่าวว่าแรงจูงใจและนิสัยทางการเรียนมีบทบาทต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 33แรงจูงใจมีบทบาทต่อความมานะพยายาม ความมานะพยายามก่อให้เกิดนิสัยทางการเรียนที่ดี นิสัยทางการเรียนที่ดีก่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน ความสำเร็จด้านการเรียนก่อให้เกิดการยอมรับจากสังคมและมีบทบาทหมุนเวียนไปสู่แรงจูงใจอีก

1.1.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งนี้เพราะว่าครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี พ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่น เอาใจใส่อย่างดีต่อการเรียนของนักเรียน ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในเวลาที่มียุทธศาสตร์ทางการเรียนจึงเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูง สอดคล้องกับการศึกษาของ โรเซนและดีแอนเดอร์ท (มาริสสา รัฐปัตย์. 2532 : 35-37 ; อ้างอิงจาก Rosen and D' Andrade. 1959) พบว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน

1.1.3 บรรยากาศในการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งนี้เพราะสถานที่เรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเทสะดวก ครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยมีสภาพการใช้งานที่ดี ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ดีเหมาะสม จึงส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในทางตรงกันข้าม ถ้านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอนไม่ดี ไม่เหมาะสม นักเรียนจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สอดคล้องกับแนวคิดของ บลูม และบัวดอน (Bloom and Bourdon. 1980 : 13) ที่กล่าวว่า บทเรียนที่ปรากฏบนจอของคอมพิวเตอร์ซึ่งใช้เป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่ง ซึ่งเริ่มตั้งแต่การแนะนำการเรียนบทเรียนจะเริ่มจากง่ายๆ แล้วเพิ่มความยากขึ้น มีคำถามที่เน้นความเข้าใจ พร้อมทั้งคำติชม ในลักษณะของเสียงหรือคำพูด เมื่อจบบทเรียนแต่ละบทเรียนก็มีการสรุปความคิดรวบยอดและประเมินผล ให้ผู้เรียนทราบถึงความก้าวหน้าของตนเอง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจเป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนและไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

1.1.4 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งนี้เพราะการสอนของครูน่าสนใจ ครูเปิดโอกาสให้ร่วมกิจกรรม ครูใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย มีความเป็นกันเองระหว่างครูและนักเรียน มีการให้คำแนะนำ จึงส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ทั้งนี้เพราะในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นแบบประชาธิปไตย ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ยี (Yee. 1971 : 27-28) ที่กล่าวว่าถ้าครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีก็จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมูลี (Mouly. 1965 : 478) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบอื่นๆ ในชั้นเรียนที่มีผลการเรียนรู้และสุขภาพจิตของนักเรียน ได้แก่ หลักสูตร ระเบียบวินัย การสอนของครู อารมณ์ของครูและนักเรียน ซึ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเกิดจากการเรียนรู้ มิใช่เกิดจากพันธกรรม เมื่อนักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงหรือรับรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมจึงเป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียนไปในตัว เป็นการส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในตัวบุคคลให้สูงขึ้นกว่าเดิม

1.1.5 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งนี้เพราะมีความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน รู้สึกสนิทสนมคุ้นเคย มีการร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนจึงเป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ สปิญญา กิตติสาร (2529 : 41) สรุปว่าการที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกันและกันระหว่างเพื่อนและครู โดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศของการยอมรับซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์ กล่าวคือ ให้ผู้เรียนได้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง มีความเข้าใจและวิเคราะห์ความรู้สึกจากประสบการณ์ชีวิต

1.2 ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่

1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่พบความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่แตกต่างกันจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ไม่แตกต่างกัน

1.2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่พบความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กล่าวคือ จากการศึกษาครั้งนี้ไม่ว่าฐานะเช่นไร ต่างก็เข้ามาศึกษาในโรงเรียนเดียวกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ให้สิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันโดยไม่จำกัดฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งยังจัดบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน แม้บิดามารดาหรือผู้ปกครองจะมีรายได้แตกต่างกัน แต่นักเรียนก็มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ไม่แตกต่างกัน

2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนอย่างน้อย 1 ตัวแปรสามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ส่งผลมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าตัวแปรนิสัยทางการเรียน สามารถพยากรณ์และสัมพันธ์ภาพแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ได้ดีที่สุด รองลงมา คือ สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เนื่องจากตัวแปรด้านนิสัยทางการเรียนสามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนได้ดีที่สุด ดังนั้นพ่อแม่และครูอาจารย์ควรร่วมกันสร้างนิสัยการเรียนที่ดีให้กับนักเรียน ให้ความมีอิสระเสรีภาพในการกระทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเองนอกจากนี้ควรสร้างเสริมสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนในเชิงประชาธิปไตยและแนะนำเกี่ยวกับการเรียน ให้กำลังใจนักเรียนซึ่งจะส่งผลในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนเป็นพลังผลักดันให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น

2. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมทางด้านการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการปะทะสังสรรค์ หรือร่วมมือกับเพื่อนๆ และครูตลอดทั้งผู้ปกครองมากขึ้นเพื่อจะได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และกระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

ข. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาตัวแปรด้านอื่นๆ ของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เช่น ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน การปรับตัวด้านการเรียน เป็นต้น

2. ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เช่น วิชาศิลปะกับชีวิต ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นต้น

3. ควรนำตัวแปรที่พยากรณ์ได้ดีที่สุดคือ นิสัยทางการเรียนไปทำการทดลอง เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนเพิ่มขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน จำกัด ศรีเตชะ.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2536). คู่มือเกี่ยวกับการสอนลักษณะนิสัย. หน้า 38 – 40. กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- _____ (2534). หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ (2536). การวัดและประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยดนตรี-นาฏศิลป์ หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กองส่งเสริมการศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2527). วิชาความรู้เกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์ระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมศิลปากร. (2524). เสภาขุนช้างขุนแผน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนาคุรุสภาลาดพร้าว.
- กิติมา ปรีดีดิลก. (2539). ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธนาคารพิมพ์.
- จรัส อุ่นจิตพัฒนา. (2532). การรับรู้สาเหตุของความสำเร็และความสำเร็จและความล้มเหลวในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มีมโนภาพกับตนและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. (2525). "ความต้องการทางการศึกษา," "โอกาสทางการเลือก," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 17 – 23 ; ธันวาคม 2524 – มกราคม 2525.
- จงกล ศตะภูริ. (2500). บทบาทของครูที่จะช่วยเด็กวัยรุ่นให้เผชิญปัญหาชีวิต. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชเนติ สวัสดิฤกษ์. (2527). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคม นิสัยทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชูลีกร โชติดี. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. (2529). "พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ," คุรุปริทัศน์. 11 : 54 – 58 ; สิงหาคม 2529.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2530). เอกสารการสอน ชุด วิทยามนุษยศาสตร์กับสังคม. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชม ภูมิภาค. (2522). จิตวิทยาการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ดำรง ศิริเจริญ. (2524). การทดลองเปรียบเทียบความสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจวิชาที่เรียน อัดมโนภาพแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความแปรปรวนของอัตราการเรียนรูระหว่างนักเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีบรรยาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ดารณี วงษ์อยู่น้อย. (2525). การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. (2533). ผลการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตินวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2525). การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2532). พัฒนาหลักสูตรการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มศว มหาสารคาม, 2528.
- _____. รูปแบบผลการเรียนในโรงเรียน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุปผา ประทีปทอง. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยะรัตน์ นุชผ่องใส. (2530). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปฐม นิคมานนท์. (2528). การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร.
- ปิ่น มาลากุล. (2518). การศึกษาปริทัศน์. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2538). เอกสารประกอบการสอนวิชาการทดสอบทางจิตวิทยา. ม.ป.ท.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). พฤติกรรมกลุ่ม. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, 2542.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). วิธีการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- พิสิทธิ์ ปทุมบาล. (2532). ผลการเข้ากลุ่มแบบ Sensitivity Training ต่อการพัฒนาสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2533). "ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม," ใน จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- มาริสา รัฐปัดย์. (2532). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เมตตา จินดารักษ์. (2525). ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- มธุรส วีระกำแหง. (2515). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง การอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้พึ่งตนเองและในการยับยั้งการพึ่งตนเองของเด็กไทยเชื้อสายไทยและเด็กไทยเชื้อสายจีน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- มาลา วิรุณานนท์. (2515). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แบบการรับรู้และการอบรมเลี้ยงดูในด้าน การยับยั้งการยับยั้งการพึ่งตนเองเปรียบเทียบเด็กในนครหลวงกับเด็กในต่างจังหวัดในระดับ ประถมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ละเมียด ลิ้มอักษร. (กุมภาพันธ์, 2519). "สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลทางการศึกษา," ประชากรศึกษา. 27 : 23-28.
- วิมล หน่อพงษ์. (2522). ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนนครักษ์ จังหวัดนครนายก. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วารินทร์ สายโอบเอื้อ. (2522). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาแนะแนว คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. (2535). "รายงานผลเบื้องต้นการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2533 และ พ.ศ. 2535," สถิติรายปี ประเทศไทย. สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535.
- สงวนศรี เณรนนท์. (2532). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถทางการเรียนและแรงจูงใจ ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี TLS และ วิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2526). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2526.
- สมศักดิ์ สุนทรสุข. (2515). การศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนที่มีต่อความคิดแบบสืบสวนสอบสวน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ถ่ายเอกสาร.
- สุขสมร ประพัฒน์ และดวงเดือน พันธมนาวิน. (10 มีนาคม, 2523). "การใช้นิทานกระตุ้นพฤติกรรม ใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กไทย," การวิจัยทางการศึกษา.
- สุกัญญา แยมยิ้ม. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา. กรุงเทพฯ.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2536). จิตวิทยาการศึกษา. ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. (2518). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพรววิทยา, 2518.
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2526). "รูปแบบการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา"เอกสารประกอบ การสอนสังคมศึกษา หน่วย 10-15. นนทบุรี : สาขาวิชาทางการศึกษา มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุพิชญา วีระกุล และคนอื่น ๆ. (2524). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทยาคาร.

- สมพร พรหมจรรย์. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- <http://www.moe.go.th/> โฮมเพจของกระทรวงศึกษาธิการ Copyright@2001Ministry of Education, THAILAND
กลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวง.
- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. (2522). แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศึกษาการพิมพ์, 2522.
- _____. (2536). รายการผลการประเมินการใช้หลักสูตรปีการศึกษา 2533 ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
- วิญญู ทรัพย์ประภา. (2524). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ถ่ายเอกสาร.
- วิภาวดี บงเจริญ. (2525). ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราษฎร์ในเขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ถ่ายเอกสาร.
- ธวัชชัย ดำรงค์ไชย. (2538). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยมีการใช้แบบฝึกการคิดทางวิทยาศาสตร์กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งโรสพส สิทธิเวทย์. (2534). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการปฏิบัติตนอย่างมีพรหมวิหารสี่ของ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ถ่ายเอกสาร.
- วิมลรัตน์ แก้วโผงผอง. (2534). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ถ่ายเอกสาร.
- สมักร ไชยุดท. (2530). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคล กับ การสอนตามคู่มือครูของสสวท. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิตร ห่อไตรรงค์. (2539). ผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกันในการอบรมเลี้ยงดู และลักษณะทางชีวสังคม. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, อัดสำเนา.
- สุพจน์ สิ้นสูงศักดิ์วัฒน์. (2527). การสร้างแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดบุรีรัมย์. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

- อุดมลักษณ์ ช้อยหิรัญ. (2531). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกหัดกับกิจกรรมตามคู่มือครู*. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อัสสาเนา
- อารี พันธุ์มณี. (2540). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เลิฟ แอนด์ ลิฟ เพรส. 2540.
- อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ. (2528). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ของวิชาเรียนและความถนัดในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของของแต่ละบุคคล*. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ถ่ายเอกสาร.
- Atkinson, John W. (1964). *Motive in Fantasy Action and Society*. New Delhi : Affiliated, Pvt, Ltd.
- Bruner, Jerome Seymour. (1961). *The Percess of Education International*. Cambridge : Harvard University Press.
- Bruner, Jerome Seymour. (1970). *The Percess of Education international*. Cambridge : Herper.
- Bloom, Glenn Myer and Other. (1976). *Educational Psychology*. New York : Macmillan Company.
- Broom, Robert B. and Linda Bourdon. (September – October, 1980). "Types and Frequencies of Teacher's Written Instructional Feedback" *The Journal of Education Research*. 74 : 13-15.
- Good, Cater V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : Me Graw-Hill.
- Jakobovitz. Leon A. (1971). *Foreign language learning : A Psycholinguistic Analysis of the Issues*. Rowiey, Massachusettes : New Bury House. 91-115.
- McClelland, David C. and Others. (1953). *The Achivement Motive*. New York : Apple ton CenturyCrofts inc.
- Mouly, George J. (1965). *Psychology for Effective Teaching*. New York : Holt Rinchart and Winstons.
- Raffini, James P. (1970). "The Relationship between Resultant Achievement Motivation and College Student Examination Performance," *Dessertation Abstracts International*. 31 : 1085 – A.
- Rai, P. N. (1980). "Achievement Motive in Low and High Achievement a Camparative Study," *Indian Education Review*. 15(3) : 177 – 122.
- Sheeran, John (1982). "The Relationship of Achievement Motivation and Competition To School Achievement in Samon High School Student," *Dissertation Abstracts International*. 13(2) : 562 – B.
- Voss, Rodney Robert. (June, 1982). "The Effect of Participation in New Games Workship," *Dissertation Abstracts Internation*. 42Z2X 5057-A.
- Yamane', Taro. (1961). *Statistic : An Introductory Analisis*. 2nd ed. New York : Harper and Row.
- Yee, Albert H. (1971). *Social interraction in Educational Settings*. New Jersey : Englewood Cliffs, Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ที่ ทม 1012/ ๕๕๕5

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๕ ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีโรงเรียนอัสสัมชัญ คอนแวนต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวมรกต ศรียาสวิน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักเรียน ระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมกราคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวมรกต ศรียาสวิน ได้เก็บข้อมูล ในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ ๐๑๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ กุมภาพันธ์ 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวมรกต ศรียาสวิน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 239 คน ตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวมรกต ศรียาสวิน ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณี หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

แบบสอบถาม

เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 7 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี - นาฏศิลป์

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและลักษณะนิสัยทั่วไป ที่นักเรียนเคยประสบพบในชีวิตประจำวัน ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด คำตอบที่ได้ไม่กระทบกระเทือนต่อผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งคำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ แต่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด จึงขอความกรุณาให้นักเรียนตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โปรดตอบให้ครบถ้วนทุกข้อด้วย

ขอขอบคุณที่ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวมรกต ศรียาสวิน

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลด้านส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน() และเติมข้อความในช่องว่างให้ครบถ้วน

1. คะแนนเฉลี่ยสะสมทุกวิชาจากการวัดผลกลางภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2544 ได้.....คะแนน
2. คะแนนเฉลี่ยวิชาดนตรี-นาฏศิลป์วิชาจากการวัดผลกลางภาค
เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ได้.....คะแนน
3. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้.....บาท/เดือน
(รายได้ของบิดามารดารวมกัน หรือรายได้ของผู้ปกครองนักเรียน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยในการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยในการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นประจำทุกครั้ง
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียน และบางครั้งก็ไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมาก
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมากจนแทบไม่ตรงเลย

แบบสอบถามนิสัยในการเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>การแบ่งเวลาในการเรียน</u>					
1.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในแต่ละวันสำหรับอ่านหนังสือเรียน.....					
2.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการทำการบ้าน.....					
3.	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน.....					
4.	เมื่อเลิกเรียนข้าพเจ้าใช้เวลาคุยกับเพื่อนมากเกินไป.....					
	<u>ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน</u>					
5.	ข้าพเจ้าเข้าเรียนสม่ำเสมอ.....					
	<u>การเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา</u>					
6.	ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา.....					
	<u>การทำงานที่ได้รับมอบหมาย</u>					
7.	ข้าพเจ้าทำการบ้านที่ได้รับมอบหมายเสร็จส่งทันเวลา.....					
8.	ข้าพเจ้าช่วยทำกิจกรรมที่ครูมอบหมาย.....					
9.	ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยตนเอง.....					
10.	ข้าพเจ้าทำการบ้านกับเพื่อนหลังจากเลิกเรียนแล้ว.....					
	<u>ความตั้งใจเรียน</u>					
11.	ข้าพเจ้าเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน.....					
12.	ข้าพเจ้าสรุปเนื้อหาที่เรียนเพื่อใช้ในการสอบ.....					
13.	ข้าพเจ้าเตรียมตัวให้พร้อมก่อนสอบ.....					
14.	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือเรียน.....					
15.	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือพร้อมกับดูโทรทัศน์.....					
16.	เวลาเรียนข้าพเจ้าตั้งใจฟังครูสอน.....					
17.	ข้าพเจ้าคุยกับเพื่อนขณะเรียนหนังสือ.....					
18.	ข้าพเจ้าใจลอยขณะฟังครูสอน.....					
19.	ขณะที่ครูสอนข้าพเจ้าคิดเรื่องอื่นนอกเหนือจากเรื่องที่ครูสอน....					
20.	เวลาเรียนข้าพเจ้าจดไม่ทันเพราะครูสอนเร็ว.....					
21.	ข้าพเจ้าเบื่อวิชาที่ต้องท่องจำ.....					
	<u>การซักถามข้อสงสัยต่อครูทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน</u>					
22.	ถ้าข้าพเจ้าไม่เข้าใจสิ่งที่ครูสอนข้าพเจ้าจะซักถามในช่วงพักเรียน					
23.	ข้าพเจ้าขอคำอธิบายเพิ่มเติมจากครูนอกเวลาเรียน.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

- ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
- คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างมี ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
- จริงที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
- จริง

หมายถึง

ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
- จริงบ้าง

หมายถึง

ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนจริง บางครั้งก็ไม่ตรงกับความจริงของนักเรียน
- จริงน้อย

หมายถึง

ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
- จริงน้อยที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยมาก

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ผู้ปกครองชมข้าพเจ้าเมื่อทำคะแนนได้ดี.....					
00	ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า.....					
000	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนข้าพเจ้าจะปรึกษาผู้ปกครอง.....					

- จากตัวอย่าง
- ข้อ(0) จากคำตอบ จริงที่สุด แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่า ผู้ปกครองจัดซื้ออุปกรณ์ให้นักเรียนอย่างครบครันตรงกับความจริงที่สุด
- ข้อ (00) จากคำตอบ จริงน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่า ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนไม่ตรงกับเป็นจริงมาก

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ผู้ปกครองซื้ออุปกรณ์ให้ข้าพเจ้าอย่างครบครัน.....					
2.	ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า.....					
3. ✕	หลังเลิกเรียนข้าพเจ้ากลับบ้าน ผู้ปกครองถามเกี่ยวกับการเรียนของ ข้าพเจ้า.....					
4.	ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าร่วมกิจกรรม พิเศษต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ตามความสนใจของข้าพเจ้า.....					
5.	เวลาโรงเรียนจัดทัศนศึกษาต่างจังหวัด ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าไป ได้.....					
6.	ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้ไปกวาดวิชาเพื่อน.....					
7.	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการอ่านหนังสือให้ข้าพเจ้า.....					
8.	เมื่อเวลาว่าง ผู้ปกครองจะพูดคุยเกี่ยวกับข้าพเจ้า.....					
9.	ผู้ปกครองช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเมื่อข้าพเจ้าแก้ปัญหาเองไม่ ได้.....					
10.	เมื่อข้าพเจ้าทำคะแนนได้ไม่ดี ผู้ปกครองให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้า...					
11.	ผู้ปกครองชมข้าพเจ้าเมื่อทำคะแนนได้ดี.....					
12.	เมื่อใกล้สอบ ผู้ปกครองให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าในการดูหนังสือ....					
13.	เมื่อข้าพเจ้ากลับบ้านผิดเวลา ผู้ปกครองจะแสดงอาการห่วงใย...					
14.	ผู้ปกครองยืนยันให้ข้าพเจ้าเรียนในสายการเรียนที่ท่านบอกให้เลือก เรียน โดยไม่คำนึงถึงความต้องการในการเลือกสายการเรียนของ ข้าพเจ้า.....					
15.	เมื่อข้าพเจ้าสอบตก ผู้ปกครองจะลงโทษข้าพเจ้า.....					
16.	ผู้ปกครองไม่สนใจว่าข้าพเจ้าจำทำการบ้านหรือไม่ทำการบ้าน...					
17.	ผู้ปกครองคอยเตือนให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสือ.....					
18.	ผู้ปกครองให้ข้าพเจ้าเรียนพิเศษหลังเลิกเรียน.....					
19.	ผู้ปกครองให้ข้าพเจ้าเลือกเรียนวิชาที่ข้าพเจ้าถนัด.....					
20.	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ข้าพเจ้าจะปรึกษา ผู้ปกครอง.....					
21. ✕	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ข้าพเจ้าจะไม่ปรึกษา ผู้ปกครอง.....					
22.	ข้าพเจ้าไม่พอใจ เมื่อผู้ปกครองบอกให้ข้าพเจ้าต้องอ่านหนังสือทุก วัน.....					
23.	ข้าพเจ้าทำความเคารพผู้ปกครองทั้งก่อนไปและกลับจากโรง เรียน.....					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน

ตัวอย่าง แบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างมือ ช่องใดช่องหนึ่ง
ใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
(0)	<u>ด้านบรรยากาศการเรียนรู้วิธีการสอนของครู</u> ครูมีวิธีการสอนที่ทำให้การเรียนน่าสนใจ.....					.../....
(00)	ครูเตรียมอุปกรณ์การสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน.....	.../...				

จากตัวอย่าง

ข้อ(0) จากคำตอบ จริงที่สุด แสดงให้เห็นว่าครูมีวิธีการสอนที่ทำให้การเรียนน่าสนใจไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ (00) จากคำตอบ จริงน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่เตรียมอุปกรณ์การสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอนตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

แบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	วิธีการสอนของครู					
1.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน.....					
2.	ครูใช้สื่อประกอบการสอนได้เข้าใจดี.....					
3.	ครูสอนเร็วนักเรียนฟังไม่ทัน.....					
4.	ครูสามารถสอนสิ่งที่ยากให้เข้าใจง่าย.....					
5.	ครูให้การเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนดี.....					
6.	วิธีสอนของครูทำให้ข้าพเจ้าสนใจเรียน.....					
7.	ครูสอนโดยไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย.....					
8.	ครูทบทวนบทเรียนก่อนเริ่มสอนบทเรียนใหม่ทุกครั้ง.....					
9.	ครูเข้มงวดทำให้บรรยากาศไม่น่าเรียน.....					
10.	ครูสอนตรงกับเนื้อหาที่เรียน.....					
11.	ครูให้จดงานมากเกินไป.....					
12.	เวลาครูสอนพูดเสียงดังฟังชัด.....					
13.	ครูอธิบายงานที่ให้นักเรียนทำได้ชัดเจน.....					
14.	ครูตรวจการบ้านทุกครั้ง.....					
15.	ครูพูดเสียงเบา.....					
16.	ครูมีวิธีการสอนที่น่าสนใจ.....					
17.	ครูจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับวิชาที่สอน.....					
18.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน.....					
19.	ครูบางคนเจ้าระเบียบ.....					
20.	ครูใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างเหมาะสม.....					
	สถานที่เรียน					
21.	ห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย.....					
22.	อากาศภายในห้องเรียนถ่ายเทดี.....					
23.	สภาพห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย.....					
24.	ห้องเรียนคับแคบ.....					
25.	โต๊ะเก้าอี้ไม่พอกับจำนวนนักเรียน.....					
26.	สภาพห้องเรียนปราศจากกลิ่นต่าง ๆ เช่น กลิ่นเหม็นจากห้องน้ำ น้ำเน่าเสีย กลิ่นขยะ					
27.	ห้องเรียนมีความสะอาดสวยงาม.....					
28.	กลิ่นจากโรงอาหารทำให้นักเรียนขาดสมาธิ.....					
29.	บริเวณรอบห้องเรียนของนักเรียนมีกลิ่นเหม็นจากโรงอาหาร					
	สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน					
30.	อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครูใช้สภาพที่ดีในการใช้งาน...					
31.	ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ.....					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
32.	สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัยเหมาะกับเนื้อหาที่เรียน..					
33.	อุปกรณ์และสื่ออยู่ในสภาพที่สมบูรณ์พร้อมใช้งาน.....					
34.	นักเรียนได้มีโอกาสปฏิบัติและใช้สื่อการเรียนอย่างทั่วถึง.....					
35.	มีการบำรุงรักษาสื่อและอุปกรณ์การเรียนอยู่เสมอ.....					
36.	มีการเก็บรักษาสื่อและอุปกรณ์ที่ถูกต้องวิธี.....					
37.	สื่อการสอนของครูทำให้นักเรียนเข้าใจการเรียนได้ดีขึ้น.....					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างมี ช่องใดช่องหนึ่ง

ใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
(0)	ด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ข้าพเจ้าจะเปรียบเทียบผลการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เรียนได้ดีขึ้น.....		.../...			
(00)	เมื่อข้าพเจ้าได้ทำงานที่ครูมอบหมายไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะทำให้งถูกต้องให้ได้.....				.../...	

จากตัวอย่าง

ข้อ(0) จากคำตอบ	จริงที่สุด	แสดงให้เห็นว่าในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ข้าพเจ้าจะเปรียบเทียบผลการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เรียนได้ดีขึ้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
ข้อ (00) จากคำตอบ	จริงน้อยที่สุด	แสดงให้เห็นว่าเมื่อข้าพเจ้าได้ทำงานที่ครูมอบหมายไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะทำให้งถูกต้องให้ได้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>ด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน</u>					
1.	ครูรับฟังเหตุผลของนักเรียน.....					
2.	ครูสนใจนักเรียนทุกคนในห้อง.....					
3.	เมื่อนักเรียนเจ็บป่วยครูดูแลอย่างใกล้ชิด.....					
4.	ครูแสดงความรักต่อนักเรียนเท่าเทียมกัน.....					
5.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณไม่เป็นกันเองกับนักเรียนเมื่อข้าพเจ้ามีข้อสงสัยจึงไม่กล้าถามครู.....					
6.	ข้าพเจ้าพอใจในการเรียน เพราะครูสนใจแต่นักเรียนที่เรียนเก่ง.....					
7.	ครูให้คำแนะนำในการฝึกซ้อมทำท่า.....					
8.	เมื่อนักเรียนขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษจากครู ครูก็ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษแก่นักเรียน.....					
9.	เมื่อนักเรียนขอคำปรึกษาจากครู เกี่ยวกับท่าต่าง ๆ ครูยินดีให้คำแนะนำแก่นักเรียน.....					
	<u>ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู</u>					
10.	ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู.....					
11.	ข้าพเจ้าส่งการบ้านที่ครูสั่งทุกครั้ง.....					
12.	ข้าพเจ้าซ้อมท่าที่ครูมอบหมายทุกครั้ง.....					
13.	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจท่าต่าง ๆ ข้าพเจ้ามักขอคำแนะนำจากครู.....					
14.	ข้าพเจ้ามักส่งงานตามกำหนดเสมอ.....					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือช่องใด ช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

- จริงที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
- จริง

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
- จริงบ้าง

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
- จริงน้อย

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
- จริงน้อยที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	เพื่อนให้ข้าพเจ้ายืมหนังสือเรียน.....					
2.	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจทำร่ำเพื่อนช่วยอธิบาย.....					
3.	ข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน.....					
4.	ข้าพเจ้ามักมีเรื่องทะเลาะกับเพื่อน.....					
5.	เพื่อนโยยห้องคอยเตือนให้ข้าพเจ้าดูหนังสือก่อนสอบ.....					
6.	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนในห้องได้.....					
7.	ข้าพเจ้ากับเพื่อนทำกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยความสามัคคี.....					
8.	ข้าพเจ้ากับเพื่อนไม่เคยทะเลาะกัน.....					
9.	เมื่อข้าพเจ้าทำการบ้านไม่ได้เพื่อนช่วยอธิบาย.....					
10.	เพื่อนของข้าพเจ้าเห็นแก่ตัว ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน.....					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือช่องใด ช่องหนึ่งใน 5 ช่อง
ที่ตรงกับข้อเท็จจริงนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

- จริงที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงมากที่สุด
- จริง

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
- จริงบ้าง

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
- จริงน้อย

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
- จริงน้อยที่สุด

หมายถึง

ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ด้านความทะเยอทะยานทางการเรียน ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ข้าพเจ้าจะเปรียบเทียบผลการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เรียนได้ดีขึ้น.....	.../....				
00	เมื่อข้าพเจ้าได้ทำงานที่ครอบคลุมหมายไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะทำให้ถูกต้องให้ได้.....					/...

จากตัวอย่าง

- ข้อ(0) จากคำตอบ

จริงที่สุด

แสดงให้เห็นว่าในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ข้าพเจ้าจะเปรียบเทียบผลการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เรียนได้ดีขึ้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอสมควร
- ข้อ (00) จากคำตอบ

จริงน้อยที่สุด

แสดงให้เห็นว่าเมื่อข้าพเจ้าได้ทำงานที่ครอบคลุมหมายไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะทำให้ถูกต้องให้ได้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	ไม่ จริง	ไม่จริง ที่สุด
	<u>ด้านความทะเยอทะยานทางการเรียน</u>					
1.	ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ข้าพเจ้าจะเปรียบเทียบผลการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เรียนได้ดีขึ้น.....					
2.	เมื่อข้าพเจ้าได้ทำงานที่ครอบคลุมหมายไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะทำให้ง่ายต่อให้ได้.....					
3.	ข้าพเจ้าจะตั้งความหวังเกี่ยวกับการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ไว้สูงๆ และพยายามทำให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหวังไว้.....					
4.	ข้าพเจ้าตั้งใจจะทำคะแนนสอบวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ให้ได้คะแนนสูงที่สุด.....					
5.	ข้าพเจ้าอยากประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์.....					
	<u>ด้านการพึ่งตนเองทางการเรียน</u>					
6.	เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยในบทเรียน บทเพลง หรือทำนองต่างๆ ข้าพเจ้าจะถามครูด้วยตนเอง.....					
7.	ข้าพเจ้าพยายามฝึกฝนทำนอง หรือบทเพลงอย่างหนักแม้จะเป็นเพลงที่ยาก.....					
8.	ข้าพเจ้าคิดทำนองหรือทำประกอบเพลงแบบใหม่ด้วยตนเอง.....					
9.	ข้าพเจ้าให้เพื่อนทำรายงานที่ครอบคลุมหมายให้ทำ.....					
	<u>ด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน</u>					
10.	หลังจากครูสาธิตทำนอง หรือ ให้บทเพลงแล้วข้าพเจ้ารีบฝึกฝนงานที่ได้รับมอบหมายทันที.....					
11.	ข้าพเจ้าไม่กล้าถามครูเมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจทำนอง หรือมีข้อสงสัยในบทเพลง.....					
12.	ข้าพเจ้าฝึกฝนทำนองหรือบทเพลงอย่างไม่ย่อท้อ.....					
13.	ข้าพเจ้าฝึกบทเพลงหรือทำนองที่ครูสอนทุกครั้งที่มีเวลาว่าง.....					
	<u>ด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน</u>					
14.	ข้าพเจ้าเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ด้วยความสนุกสนานมากกว่าการเรียนด้วยความไม่สบายใจ.....					
15.	ข้าพเจ้าชอบอ่านบทความเกี่ยวกับดนตรี-นาฏศิลป์.....					
	<u>ด้านความรับผิดชอบต่องานของตนเองทางการเรียน</u>					
16.	เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจจะทำอะไรแล้ว แต่เมื่อถึงเวลานั้นจริงๆ ข้าพเจ้าไม่ได้ทำตามที่ตั้งใจไว้.....					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	ไม่ จริง	ไม่จริง ที่สุด
17.	ข้าพเจ้าไม่เคยขาดเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์เลย ถ้าไม่จำเป็น.....					
18.	ข้าพเจ้าใช้เวลาฝึกทำรำ หรือซ้อมบทเพลงเป็นเวลานาน...					
19. X	ข้าพเจ้าฝึกหัดทำรำ หรือบทเพลงกับครูที่โรงเรียนเมื่อมีเวลา ว่าง.....					
20.	ข้าพเจ้าทำงานได้ไม่ดีและยังไม่บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ข้าพเจ้า จะพยายามทำต่อไปอย่างเต็มความสามารถ.....					
21.	บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งแต่ทำไปไม่นาน นักข้าพเจ้าจะรู้สึกเบื่อแล้วหยุดทำงานนั้น.....					
22.	การวางแผนทางการเรียน การเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ มีความสำคัญสำหรับ ข้าพเจ้า.....					
23.	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพียงหนึ่งหรือสองวันก่อนสอบ.....					
24.	ข้าพเจ้าพอใจกับการทดสอบ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์.....					
25.	ข้าพเจ้าทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน.....					
26.	ข้าพเจ้าทำตารางเวลาการอ่านหนังสือไว้ล่วงหน้า.....					
27.	ข้าพเจ้าคิดเสมอว่าอนาคตของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับความสำเร็จทาง การเรียน.....					
28.	ผู้ปกครองควรเป็นผู้ตัดสินใจเลือกให้ข้าพเจ้าว่าจะศึกษาหรือ เลือกวิชาชีพใด.....					

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามนิตยทางการเรียน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
	t
1	2.27
2	2.47
3	1.79
4	3.27
5	2.68
6	2.01
7	3.46
8	1.92
9	5.37
10	2.50
11	3.93
12	2.04
13	3.45
14	2.28
15	5.68
16	3.64
17	3.36
18	4.45
19	2.64
20	2.11
21	2.55
22	2.54
23	3.17

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .7121

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
	t
1	2.46
2	5.09
3	2.55
4	3.18
5	2.51
6	3.74
7	2.58
8	1.86
9	4.14
10	3.69
11	4.73
12	4.80
13	2.98
14	2.28
15	2.85
16	3.57
17	2.73
18	2.62
19	2.41
20	4.10
21	4.74
22	5.04
23	3.43

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.7726

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	1.78
2	3.15
3	2.57
4	2.82
5	2.22
6	1.80
7	4.22
8	2.33
9	3.47
10	6.27
11	3.11
12	2.79
13	6.22
14	3.43
15	4.39
16	2.28
17	4.45
18	2.81
19	2.71
20	2.64
21	2.25
22	1.96
23	7.45
24	4.20
25	2.74
26	3.85
27	2.24
28	2.16
29	2.88
30	2.13
31	2.88
32	5.37
33	4.70
34	2.36
35	5.54
36	2.51
37	5.78

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.5535

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.00
2	2.41
3	4.46
4	4.04
5	2.61
6	2.61
7	2.11
8	6.59
9	4.18
10	2.91
11	3.97
12	4.44
13	3.11
14	4.29

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .60

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.37
2	6.19
3	6.85
4	6.63
5	7.30
6	4.26
7	3.01
8	4.42
9	5.70
10	10.78

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.75

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.38
2	3.39
3	5.28
4	5.37
5	3.75
6	5.46
7	3.16
8	2.51
9	2.14
10	3.24
11	2.29
12	3.97
13	4.41
14	4.22
15	2.44
16	2.56
17	2.72
18	2.05
19	2.33
20	2.96
21	2.00
22	2.51
23	2.67
24	2.25
25	2.66
26	3.05
27	2.07
28	2.45

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.7844

ประวัติย่อของผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ นางสาวมรกต	ชื่อสกุล ศรียาสิน
เกิดวันที่ 12	เดือน กันยายน พุทธศักราช 2516
ที่อยู่ปัจจุบัน	1414 ถ.สุทธิสารวินิจฉัย แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ เลขที่ 7 ถ.คอนแวนต์ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	ระดับนาฏศิลป์ชั้นต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
พ.ศ. 2533	ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
พ.ศ. 2537	กศ.บ.(ดุริยางค์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2545	กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร